

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)
_____ 2019 року
М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузі знань 07 Управління та адміністрування
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2019

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
	1.2.	Лекції	– 4
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 6
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 28
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 31
	1.6.	Підсумковий контроль	- 33
2.	Схема нарахування балів	–	36
3.	Рекомендовані джерела	–	38
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	-	44
5.	Додатки	–	45

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1.	Теоретичні засади банківського менеджменту	14	2	2	-	-	10	17	1	-	-	-	16
2.	Основи організації банківської діяльності	14	2	2	-	-	10	17	1	-	-	-	16
3.	Фінансове планування та контроль як функції управління банківською діяльністю	14	2	2	-	-	10	12	2	-	-	-	10
4.	Банківський маркетинг	14	2	2	-	-	10	17	1	-	-	-	16
5.	Управління власним капіталом та зобов'язаннями банку	17	2	4	-	-	11	14	2	2	-	-	10
6.	Управління кредитно-інвестиційним портфелем банку	16	2	4	-	-	10	14	2	-	-	-	12
7.	Управління активами і пасивами банку	16	2	4	-	-	10	14	2	2	-	-	10
8.	Управління ліквідністю та прибутковістю банку	16	2	4	-	-	10	16	2	2	-	-	12
9.	Управління банківськими ризиками	14	2	2	-	-	10	14	1	-	-	-	13
*	Всього годин:	135	18	26	-	-	91	135	14	6	-	-	115

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Теоретичні засади банківського менеджменту	2
1.1.	Місце і роль менеджменту в організації діяльності банку	
1.2.	Предмет та завдання банківського менеджменту	
1.3.	Напрями банківського менеджменту, їх сутність, складові та особливості	
1.4.	Інструментарій фінансового менеджменту банку	
2.	Основи організації банківської діяльності	2
2.1.	Сутність і зміст організації банківської діяльності.	
2.2.	Організаційна структура банку та її місце у системі управління Органи управління банком	
2.3.	Сутність стратегічного менеджменту як цілісної системи управління	
2.4.	Категорії та поняття стратегічного менеджменту	
2.5.	Механізми стратегічного менеджменту банку	
3.	Фінансове планування та контроль як функції управління банківською діяльністю	2
3.1.	Процес планування в банках. Види планування банківської діяльності	
3.2.	Етапи та організація процесу планування в банку	
3.3.	Цілі, задачі, функції і організація внутрішнього контролю банку	
3.4.	Особливості внутрішнього контролю за напрямками діяльності банку	
3.5.	Контроль як інструмент забезпечення фінансової безпеки банку	
4.	Банківський маркетинг	2
4.1.	Особливості маркетингової діяльності у банку	
4.2.	Маркетинговий менеджмент у банку: сутність, зміст, мета, функції та завдання	
4.3.	Маркетингові програми: сутність, зміст та основні завдання розроблення маркетингових програм	
4.4.	Ділова репутація та імідж банку: сутнісна характеристика, значення, складові та критерії оцінки	
4.5.	Підходи до оцінки та управління діловою репутацією банку	
5.	Управління власним капіталом та зобов'язаннями банку	2
5.1.	Капітал банку та стратегічні завдання управління ним	
5.2.	Управління власним капіталом банку	
5.3.	Методи визначення достатності банківського капіталу	
5.4.	Методи управління залученими коштами	
5.5.	Основні джерела запозичення коштів для банківських установ та їх особливості у реалізації стратегії управління зобов'язаннями	
6.	Управління кредитно-інвестиційним портфелем банку	2

6.1.	Кредитна політика як основа управління кредитним портфелем банку	
6.2.	Організаційна структура кредитної функції банку та її роль в управлінні кредитної діяльності	
6.3.	Методи ціноутворення за кредитами	
6.4.	Інвестиційний портфель цінних паперів банків та особливості управління ним	
7.	Управління активами і пасивами банку	2
7.1.	Стратегічне управління активами та пасивами банку	
7.2.	Історичний розвиток методів управління активами та пасивами	
7.3.	Інструментарій управління активами і пасивами банку	
7.4.	Імунізація балансу банку	
7.5.	Методи управління валютною позицією банку	
8.	Управління ліквідністю та прибутковістю банку	2
8.1.	Ліквідність, як елемент фінансової стійкості банку. Теорії управління ліквідністю	
8.2.	Методи оцінювання потреби банку в ліквідних коштах	
8.3.	Управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку	
8.4.	Прибутковість банку як пріоритетне завдання банківського менеджменту. Показники прибутковості	
9.	Управління банківськими ризиками	2
9.1.	Сутність та класифікація банківських ризиків	
9.2.	Організація управління банківськими ризиками.	
9.3.	Етапи управління банківськими ризиками	
9.4.	Інструментарій управління банківськими ризиками	
*	Усього	18

1.3. Семінарські заняття

1.3.1. Теми та питання семінарських занять і методичні рекомендації до їх опрацювання

Семінарське заняття 1

Тема 1. Теоретичні засади банківського менеджменту

Питання для усного опитування та дискусії

1. Сутність банківського менеджменту як системи організації та управління діяльністю банку
2. Предмет і завдання банківського менеджменту
3. Характеристика функцій банківського менеджменту
4. Формування банківського менеджменту в Україні

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Мета управління фінансовою діяльністю банку може полягати в:

- а) максимізації прибутків;
- б) мінімізації ризиків;
- в) максимізації прибутків з одночасною мінімізацією ризиків;
- г) максимізації прибутків за умови обмеження рівня ризиків.

....

10. Метою банківського менеджменту є:

- а) виявити банківські ризики;
- б) забезпечити прибутковість діяльності банку;
- в) оцінити кредитоспроможність клієнтів;
- г) правильної відповіді немає.

Варіант 2.

1. Об'єктом фінансового менеджменту банку є:

- а) операції банку, ліквідність та ризики, фінансові результати, оподаткування;
- б) активні та пасивні операції;
- в) доходи, витрати та прибуток;
- г) фінансові ризики.

....

10. За напрямками діяльності банківський менеджмент поділяють на:

- а) стратегічний та операційний менеджмент;
- б) фінансовий і організаційний менеджмент;
- в) стратегічний та організаційний менеджмент;
- г) усі відповіді вірні.

Завдання 1.1. На основі показників, наведених нижче у млн. грн., побудувати умовний баланс банку:

- статутний капітал – 7500;
- нерозподілений прибуток – 557211;
- кошти в касі та на коррахунку в НБУ – 8808;
- кошти, на коррахунках в інших банках – 68607;
- залишки на поточних рахунках клієнтів банку – 40009;

- переоцінка основних засобів – 25;
- цінні папери на продаж – 7886;
- кредити та заборгованість клієнтів – 20377;
- кошти інших банків, розміщені на коррахунку банку – 40457;
- капіталізовані дивіденди – 4200;
- резерви – 839;
- довгострокові вкладення в дочірні установи – 153;
- основні засоби та нематеріальні активи – 1083;
- боргові цінні папери, емітовані банком – 1552;
- нараховані доходи до отримання – 964;
- нараховані витрати до сплати – 408;
- інші активи – 559;
- інші зобов'язання – 7128;
- вклади та строкові депозити – 450.

Завдання 1.2. Побудуйте структурно-логічну схему управління фінансами банку, виділіть окремі етапи та об'єкти управління.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: менеджмент, банк, банківський менеджмент, принципи банківського менеджменту, функції банківського менеджменту, інструментарій банківського менеджменту, завдання банківського менеджменту; стратегічний менеджмент банку, операційний менеджмент банку, фінансовий менеджмент банку, організаційний менеджмент банку, стратегії управління фінансами банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- необхідність виникнення банківського менеджменту;
- сутність та призначення банківського менеджменту;
- об'єкт і суб'єкти банківського менеджменту;
- органи управління банку;
- сутність інструментарію банківського менеджменту;
- спрямування стратегічного, операційного, фінансового та організаційного менеджменту банку.

Розв'язування завдання 1.1. Для побудови умовного балансу банку необхідно поділити подані показники банківської діяльності за основними елементами фінансової звітності банку (балансу): активи, зобов'язання, власний капітал, а також використати облікову формулу балансу банку: $\text{Активи} = \text{Зобов'язання} + \text{Власний капітал}$.

Розв'язування завдання 1.2. Для побудови структурно-логічну схему управління фінансами банку необхідно врахувати об'єкти банківського менеджменту та відповідні етапи управлінського процесу в банку.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Основи організації банківської діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

1. Організаційна структура банку та органи управління окремими напрямками діяльності банку
2. Механізм стратегічного управління у банку: процедури й рівні стратегічного менеджменту; стратегічні рішення та методи прийняття, стратегічний контроль
3. Тактичний банківський менеджмент та його роль у реалізації банківської стратегії

4. Практика стратегічного та тактичного управління діяльністю у банках України

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Оперативне управління ризиками здійснює:

- а) рада директорів;
- б) структурний підрозділ банку з ризик-менеджменту;
- в) спостережна рада банку;
- г) правління банку.

....

10. Яка стратегія характеризується спекулятивними тенденціями?

- а) мінімізації ризику;
- б) максимізації прибутку;
- в) лімітування ризику;
- г) страхування ризику.

Варіант 2.

1. Стратегічна мета діяльності банку – це:

- а) максимізація ринкової вартості банку;
- б) максимізація прибутку;
- в) стабілізація фінансових результатів;
- г) правильна відповідь відсутня.

...

10. Що розуміють під функціональною ознакою організації банку:

- а) створення відділів, що планують доходи і видатки;
- б) взаємодію зовнішнього середовища банку з внутрішніми елементами;
- в) прив'язку структури банку до конкретної його діяльності;
- г) усі відповіді правильні.

Завдання 1.1. Охарактеризуйте особливості створення банків в Україні: з національним капіталом, з участю іноземного капіталу, філій іноземних банків. Поясніть як впливає організаційна структура таких банківських установ на особливості організації банківського менеджменту.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: організаційна структура банку, органи управління банком, органи контролю банку, служба внутрішнього аудиту банку, стратегічний менеджмент банку, стратегічні рішення, стратегічний контроль, тактичний банківський менеджмент, механізм стратегічного менеджменту банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- порядок створення банку та особливості організаційно-правової форми;
- особливості організаційної структури банку та її вплив на формування системи управління в банку;
- сутність стратегічного менеджменту в банку;
- порядок формування стратегічних рішень у банківській діяльності та особливості реалізації банківської стратегії розвитку;
- особливості тактичного банківського управління.

Розв'язування завдання 2.1. Для виконання завдання слід керуватися законами України й нормативно-правовими актами НБУ, які регламентують порядок створення банків в Україні та їх організаційно-правові форми.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Фінансове планування та контроль як функції управління банківською діяльністю

Питання для усного опитування та дискусії

1. Процес планування в банках.
2. Види планування банківської діяльності.
3. Етапи й організація планування в банках
4. Фінансове планування в банках
5. Особливості внутрішнього контролю за напрямками діяльності банку
6. Контроль та аудиторські перевірки як інструмент забезпечення фінансової безпеки банку

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Формування бюджету банку відносять до функції фінансового менеджменту:

- а) регулювання;
- б) фінансового планування;
- в) фінансового аналізу;
- г) фінансового контролю.

....

10. Мета управління фінансовою діяльністю банку може полягати в:

- а) максимізації прибутків;
- б) мінімізації ризиків;
- в) максимізації прибутків з одночасною мінімізацією ризиків;
- г) максимізації прибутків за умови обмеження рівня ризиків.

Варіант 2.

1. Залежно від мети та рівня розроблення плану виділяють такі види планування в банку:

- а) стратегічне, тактичне, оперативне;
- б) оперативне, фінансове, поточне;
- в) фінансове, тактичне, оперативне;
- г) усі відповіді вірні.

....

10. Який метод бюджетування забезпечує досягнення стратегічних цілей банку:

- а) бюджетування «зверху вниз»;
- б) бюджетування «знизу вверх»;
- в) комбіноване бюджетування;
- г) метод бюджетування не впливає на забезпечення досягнення стратегічних цілей банку.

Завдання 3.1. Побудуйте схему стратегічного управління банку з врахуванням стратегічного, тактичного та оперативного планування діяльності банку. Покажіть взаємозв'язок розробку планів, проектів банку з аналізом потенційних можливостей зростання банку, а також з контролем та оптимізацією прийнятих рішень.

Завдання 3.2. Побудуйте логічну схему процесу управління фінансовою діяльністю банку з виокремленням основних фінансових показників банку на плановий період.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: планування в банках, стратегічне планування, тактичне планування, оперативне планування, довгостроковий план банку, середньострокове планування, короткострокове планування, фінансове планування в банку, фінансовий план банку, фінансова стратегія банку, бюджетування в банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- сутність і необхідність планування діяльності банку;
- види планування банківської діяльності;
- характеристика етапів процесу планування в банках;
- фінансове планування в банку та його результати;
- інструменти реалізації фінансової стратегії банку;
- необхідність внутрішнього контролю в діяльності банку.

Розв'язання завдання 3.1. Для побудови структурної схеми процесу стратегічного управління в банку необхідно використати набуті знання з попередньої теми й врахувати взаємозв'язок планування, контролю та стратегічного управління в банку як складових банківського менеджменту..

Розв'язання завдання 3.2. При побудові схеми управління фінансовою діяльністю банку доцільно врахувати необхідність аналізу, прогнозування зовнішнього середовища діяльності банку, визначити стратегічні альтернативи управління фінансами банку, сформулювати прогноз можливих результатів і розробити види фінансових стратегії для банку.

Семінарське заняття 4

Тема 4. Банківський маркетинг

Питання для усного опитування та дискусії

1. Особливості маркетингової діяльності у банку
2. Маркетингові дослідження банківського ринку
3. Маркетинговий менеджмент у банку: сутність, зміст, мета, функції та завдання
4. Маркетингові програми: сутність, зміст та основні завдання розроблення
5. Ділова репутація та імідж банку: сутнісна характеристика, значення, складові та критерії

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Підсистема менеджменту, яка передбачає цілеспрямований вплив на банківські операції шляхом використання таких інструментів, як аналіз, планування, регулювання і контроль, – це:

- а) фінансовий менеджмент у банку;
- б) банківський контролінг;
- в) банківський маркетинг;
- г) бюджетування.

....

10. Банківський маркетинг - це:

- а) дослідження і аналіз процесів, які відбуваються на ринку капіталу;
- б) визначення маркетингових можливостей банку та планування комплексу маркетингу;
- в) система управління банком, яка передбачає формування, вивчення та задоволення попиту на конкретну банківську діяльність;
- г) специфічна сфера товарних відносин, де основними операціями є акумулювання коштів та їх нагромадження.

Варіант 2.

1. Банківський продукт - це:

- а) конкретний банківський документ (або посвідчення), що видається банком для обслуговування клієнта і проведення операції;
- б) документ, що містить розпорядження банку про виплату держателю акредитива вказаної в ньому суми;
- в) зобов'язання банку провести за проханням імпортера платіж експорту в межах певної суми і строку;
- г) платіжний документ, за яким одна кредитна установа дає розпорядження іншій згідно із заявою клієнта і за його рахунок сплатити певну суму грошей пред'явникові.

...

10. Складовими системи маркетингової інформації є:

- а) система організації, система планування і система контролю;
- б) система звітності, акти ревізій і перевірок;
- в) система внутрішньої звітності, система зовнішньої інформації, система маркетингових досліджень, система аналізу інформації;
- г) система маркетингових комунікацій і система маркетингових досліджень.

Завдання 4.1. Проведіть дослідження та оцініть рівень конкуренції на ринку банківських послуг м. Хмельницького. Охарактеризуйте рівень управління картковим бізнесом обраного Вами банку.

Завдання 4.2. Розробіть анкету для отримання інформації про рівень довіри вкладників до обраного Вами банку. Розробіть пропозиції з удосконалення дистанційного обслуговування клієнтів у банківській сфері.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: банківський продукт, банківський ринок, маркетинг у банку, сегментування ринку банківських продуктів, маркетингові дослідження в банку, середовище банку, формування конкурентних переваг банку, маркетингові програми, імідж банку, репутація банку, продуктова політика банку, ціноутворення в банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магистратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- сутність і необхідність банківського маркетингу;
- особливості маркетингових досліджень банківського ринку;
- функції та завдання маркетингового менеджменту в банку;
- формування попиту на банківські послуги;
- сутність маркетингових програм;
- складові та критерії ділової репутації банку;
- маркетингові комунікації у сфері банківських послуг;
- особливості ціноутворення на банківські продукти.

Розв'язання завдання 4.1. Для розв'язання завдання необхідно обрати будь-яку банківську послугу й оцінити рівень конкуренції на ринку банківських послуг м. Хмельницького. Також слід обрати філію будь-якого банку в м. Хмельницьку й оцінити рівень управління картковим бізнесом обраного банківської установи.

Розв'язування завдання 4.2. Для розв'язання завдання потрібно обрати філію будь-якого банку в м. Хмельницьку й розробити анкету для оцінки рівня вкладників до обраної Вами банківської установи.

Семінарське заняття 5

Тема 5. Управління власним капіталом та зобов'язаннями банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Капітал банку та стратегічні завдання управління ним
2. Управління власним капіталом банку
3. Методи визначення достатності банківського капіталу
4. Метод внутрішніх джерел поповнення власного капіталу банку
5. Метод зовнішніх джерел поповнення власного капіталу банку
6. Процес планування потреби в капіталі. Оптимізація рівня капіталізації банку

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Який капітал змінюється в разі збиткової діяльності банку?

- а) основний;
- б) субординований;
- в) додатковий;
- г) основний і додатковий.

....

10. Чи можуть забезпечені довгострокові боргові зобов'язання бути складовою капіталу банку?

- а) так;
- б) так, якщо вони субординовані;
- в) так, з дозволу НБУ;
- г) ні.

Варіант 2.

1. Економічний капітал банку зазвичай розраховується як...

- а) сума витрат на покриття конкретних ризиків;
- б) сума кредитного, процентного та операційних ризиків;
- в) регулятивний капітал за мінусом відвернень;
- г) сума економічних капіталів, розрахованих по кожному ризику окремо.

....

10. Функції власного капіталу банку:

- а) захисна, оперативна, регулююча;
- б) капіталоутворююча, трансформаційна, оперативна, регулювальна;
- в) трансформаційна, регулювальна, емісійна;
- г) капіталоутворююча, захисна, оперативна, емісійна.

Завдання 5.1. Банк здійснив емісію звичайних акцій загальною кількістю 800 тис. шт. номінальною вартістю 200 грн., привілейованих акцій загальною кількістю 200 тис. шт. номіналом 200 грн. Із загальної кількості емітованих акцій 1500 тис. звичайних акцій були продані за ціною 240 грн. за одну акцію, 80 тис. привілейованих акцій були продані за ціною 300 грн. за акцію. Визначте розмір статутного капіталу банку та розмір його емісійного доходу.

Завдання 5.2. Визначте на основі поданих даних розмір регулятивного капіталу банку, філії якого розміщені на території України:

- статутний фонд 18,2 млрд. грн.;
- розкриті резерви 4,1 млрд. грн.; у т.ч.: резерви під активні операції 2,5 млрд. грн.;
- інші резерви 3 млрд. грн.;
- субординований борг 4,7 млрд. грн.;
- прибуток поточного року 4,9 млрд. грн.;
- збитки минулих років 2,2 млрд. грн.;
- нематеріальні активи 1,7 млрд. грн.;
- капітальні вкладення у матеріальні активи 0,6 млрд. грн.;
- вкладення у цінні папери 0,3 млрд. грн.;
- субординований борг в інших банках 2,65 млрд. грн.;

Чи відповідає розмір регулятивного капіталу цього банку діючим нормативам капіталу НБУ?

Завдання 5.3. Банк здійснив емісію акцій номінальною вартістю 1000 грн. і загальною кількістю 200 тис. штук. Із загальної кількості емітованих акцій 80 тис. були реалізовані за ціною 1200 грн. за одну акцію. Визначте розмір статутного фонду та емісійного доходу банку від емісії акцій.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: власний капітал банку, основний капітал банку, додатковий капітал банку, регулятивний капітал банку, економічний капітал банку, субординований борг, достатність капіталу банку, нормативи капіталу банку, внутрішні джерела поповнення капіталу банку, зовнішні джерела поповнення капіталу банку, капіталізація банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- сутність і призначення власного капіталу банку;
- склад власного капіталу банку за вимогами НБУ і за Базельською угодою;
- особливості субординованого боргу та його необхідність включення до власного капіталу банку;
- порядок визначення регулятивного та економічного капіталу банку;
- методи управління власним капіталом банку;
- проблема нарощення капіталізації банку та банківської системи;
- особливості використання джерел поповнення власного капіталу банку (внутрішні та зовнішні).

Розв'язування завдання 5.1, 5.3. Для розв'язання завдань необхідно знати, що статутний капітал банку формується з вартості емітованих простих і привілейованих акцій. Емісійний дохід банку формується за рахунок продажу емітованих акцій за ціною, що вища за їх номінальну вартість.

Розв'язування завдання 5.2. Для розв'язання завдання необхідно керуватися Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затв. Постановою Правління НБУ від 28.08.2001р. №368, в поточній редакції від 17.01.2019р. (розділи 1, 2) //zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01. Зокрема:

Регулятивний капітал = Основний капітал + Додатковий капітал

Семінарське заняття 6

Тема 5. Управління власним капіталом та зобов'язаннями банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Зобов'язання банку та особливості управління ними
2. Банківські ресурси та їх класифікація
3. Депозитна політика банку

4. Цінові та нецінові методи управління депозитними зобов'язаннями банку
5. Основні джерела запозичення коштів для банківських установ та їх особливості у реалізації стратегії управління зобов'язаннями
6. Методи та інструменти управління запозиченими ресурсами банку

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Які складові з наведеного переліку формують ресурси банку:

- а) кредити, надані клієнтам;
- б) кредити, надані іншим банкам та НБУ;
- в) цінні папери власного боргу;
- г) вкладення капіталу в дочірні компанії.

...

10. Ознаки залучених ресурсів банку:

- а) відсутність гарантованого строку знаходження коштів в банку, мінімальні проценти за користування;
- б) гарантований строк знаходження коштів в банку, мінімальні проценти за користування;
- в) відсутність гарантованого строку знаходження коштів в банку, максимальні проценти за користування;
- г) визначений термін, протягом якого банк має можливість користуватися ними.

Варіант 2.

1.Зобов'язання комерційного банку – це:

- а)вимоги до активів банківської установи, що зобов'язують її сплатити фіксовану суму коштів у майбутньому;
- б)вимоги до активів банківської установи, що зобов'язують її не платити фіксовану суму коштів у майбутньому;
- в)вимоги до активів банківської установи, що зобов'язують її сплатити фіксовану суму відсотків у майбутньому;
- г)немає вірної відповіді.

...

10. Метою банківського менеджменту у сфері управління зобов'язаннями банку є:

- а) залучення потрібного обсягу коштів за найвищою ціною для фінансування активних операцій банку у запланованому ним обсязі;
- б) встановленні граничних розмірів депозитної бази, її місця в ресурсному потенціалі банку та засобах реалізації стратегічних цілей банку;
- в) залучення потрібного обсягу коштів за найменшою ціною для фінансування активних операцій банку у запланованому ним обсязі;
- г) формування портфеля депозитних послуг, різноманітних форм і методів здійснення цих заходів, визначення його конкурентних позицій наданому сегменті ринку і забезпечення стійкості та надійності ресурсної бази.

Завдання 6.1. У розпорядженні банку знаходяться депозити на суму 40 млн. грн., за якими сплачується в середньому 17% річних. Менеджмент банку прогнозує, що у випадку, якщо процентну ставку за депозитами підняти у середньому до 18%, то це дасть змогу додатково залучити 10 млн. грн. Чи має сенс залучення депозитів зважаючи на те, що середня ставка їх розміщення очікується у розмірі 25%?

Завдання 6.2. Клієнт поклав 6000 грн. на депозитний рахунок під 20% річних та за умови, що компаундинг не проводиться. Яка сума буде на цьому рахунку через 3 роки, якщо банк здійснює нарахування процентів щорічно?

Завдання 6.3. Визначити дохід підприємця від розміщеного в банку депозиту на суму 50000 грн. на термін 6 місяців за умови нарахування простих відсотків по ставці 24% річних. Порівняти результат з доходом, отриманим при нарахуванні складних відсотків.

Завдання 6.4. Вкладник збирається вкласти в банк кошти з метою накопичення за рік 5500 грн. Банк нараховує проценти за депозитами за ставкою 15% річних. Визначте необхідну суму вкладу за рік.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: зобов'язання банку, банківські ресурси, залучені ресурси банку, позичені ресурси банку, ресурсна база банку, депозити банку, депозитна політика банку, банківський вклад, цінові та нецінові методи управління депозитними зобов'язаннями банку, субординовані облігації банку, кредити овернайт.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- зобов'язання банку та необхідність управління ними;
- джерела формування залучених ресурсів банку;
- джерела формування позичених ресурсів банку;
- порядок випуску та обліку субординованих банківських облігацій;
- інструменти управління депозитними ресурсами банку;
- інструменти управління не депозитними ресурсами банку.

Розв'язування завдання 6.1-6.4. Для розв'язання завдань необхідно скористуватися формулами нарахування простих і складних відсотків за банківськими вкладами:

• у випадку розміщення вкладів з нарахуванням відсотків за формулою простих відсотків кінцева сума депозиту визначається формулою нарахування простих відсотків:

$$FV = PV * (1 + i * n)$$

• у випадку розміщення вкладів з капіталізацією відсотків за формулою складних відсотків кінцева сума депозиту визначається формулою:

$$FV = PV * (1 + i)^n,$$

де FV – майбутня вартість;

PV – дійсна вартість;

i – процентна ставка в частках у кожному з періодів нарахування процентів n;

n – кількість періодів нарахування процентів, у кожному з яких процентна ставка дорівнює i.

Семінарське заняття 7

Тема 6. Управління кредитно-інвестиційним портфелем банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Методика оцінювання якості кредитного портфеля та управління кредитними ризиками
2. Управління ризиком окремого кредиту
3. Формування резерву на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків
4. Ефективність управління кредитним портфелем банку
5. Методи управління проблемними кредитами
6. Шляхи вдосконалення управління кредитними операціями

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.

Варіант 1.

1. Обсяг обов'язкових резервів визначається:

- а) нормами резервування, які встановлює центральний банк;

- б) децентралізовано – кожним банком самостійно;
- в) нормами резервування, які встановлює Міжнародний валютний фонд;
- г) нормами НБУ.

....

10. Кредитний портфель банку вміщує:

- а) проценти нараховані, але не сплачені;
- б) агреговану балансову вартість усіх кредитів;
- в) гарантії та акредитиви;
- г) зобов'язання видати кредит.

Варіант 2.

1. До високоліквідних активів комерційних банків відноситься:

- а) товарно-матеріальні цінності;
- б) цінні папери;
- в) кошти КБ на кореспондентському рахунку в НБУ та в інших банках;
- г) вкладення в асоційовані та дочірні компанії.

....

10. Які види кредитного ризику виділяють відповідно до методики НБУ?

- а) індивідуальний ризик, ризик кредитного портфелю;
- б) потенційний ризик та наявний ризик;
- в) індивідуальний ризик, ризик проблемних кредитів;
- г) всі відповіді правильні.

Завдання 7.1. На основі наведених даних визначити вплив факторів на ефективність управління кредитним портфелем банку. Зробити висновок.

Таблиця 1

Кредитний портфель банку у 2017-2018рр.

Показники	2017р.	2018р.
Обсяг кредитного портфеля (V), тис. грн.	23700	26000
Резерв під нестандартну заборгованість за кредитними операціями (R), тис. грн.	2844	3250
Середня ставка дохідності портфеля (d), %	18,0	16,0
Безризикова ставка (r_0), %	12,0	8,0

Завдання 7.2. У КБ «Меркурій» звернулося МП «Аік» з проханням надати кредит у сумі 450 тис. грн. строком на 3 місяці під 25% річних. Усі умови кредитування МП «Аік» виконано; у КБ «Меркурій» немає вільних кредитних ресурсів. Банк може:

- залучити «депозит» під 15% річних;
- отримати ломбардний кредит в НБУ під 16% річних.

Необхідно:

- розрахувати економічний результат від кожного варіанту залучення коштів
- прийняти рішення – яким варіантом скористується банк.

Завдання 7.3. За наведеними даними наведеними обрахуйте значення коефіцієнта ефективності (k_c) управління портфелем в поточному періоді:

- обсяг кредитного портфеля (V), 17000 тис. грн.;
- резерв під нестандартну заборгованість за кредитними операціями (R), 2533 тис. грн.;
- показник ризику кредитного портфеля (IR), 14,9%;
- середня ставка дохідності портфеля (d), 16%;
- безризикова ставка (r_0), 8%.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: кредитні операції банку, кредитний портфель банку, кредитна політика банку, дохідність кредитного портфеля банку, кредитний ризик банку, методи управління кредитним ризиком, проблемні кредити банку, методи управління кредитним ризиком банку, диверсифікація, ліміти, резервування, сек'юритизація, структурування кредиту.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- організація кредитної роботи банку;
- управління дохідністю кредитного портфеля та методи ціноутворення за кредитами;
- методи встановлення ставки за кредитами;
- управління кредитним ризиком на рівні окремої позики та на рівні кредитного портфеля;
- методика оцінювання якості кредитного портфеля банку;
- формування резерву на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банку;
- методи управління проблемними кредитами банку.

Розв'язування завдання 7.1, 7.3. Для розв'язання завдань слід скористатися формулою визначення коефіцієнта ефективності управління кредитним портфелем банку: формулою:

$$Kc = (d - r_0) / IR,$$

де Kc - коефіцієнт ефективності управління кредитним портфелем;

d - дохідність портфеля;

r_0 - безризикова ставка;

IR - показник ризику кредитного портфеля банку.

Семінарське заняття 8

Тема 6. Управління кредитно-інвестиційним портфелем банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Класифікація та функції портфеля цінних паперів банку
2. Стратегії формування портфеля цінних паперів банку
3. Методи визначення дохідності портфеля цінних паперів банку
4. Методи оцінки ризику та ефективності управління портфелем цінних паперів банку
5. Методи оцінки інвестиційної діяльності та система показників для аналізу інвестиційного менеджменту банку

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Питома вага сукупних інвестицій у власному капіталі банку не має перевищувати.

- а) 50%;
- б) 40 %;
- в) 35%;
- г) 60%.

...

10. Яка ефективність диверсифікованого портфеля цінних паперів, якщо відомі наступні дані: дохідність портфеля інвестора – 22,5%, без ризикова процентна ставка – 14,25%, систематичний ризик портфеля – 1,4, сукупний ризик портфеля банку – 32,4%.

- а) 7,07%;
- б) 7,07%;
- в) 8,25%;
- г) 8,25%.

Варіант 2.

1. Негативно класифіковані активи банку – це:

- а) активи, класифіковані за IV та V категоріями якості та цінні папери в портфелі банку на продаж, за якими сума накопиченої уцінки перевищує 50% вартості їх придбання, включаючи нараховані доходи за цими операціями;
- б) активи, класифіковані за III,IV та V категоріями якості та цінні папери в торговому портфелі банку, за якими сума накопиченої уцінки перевищує 50% вартості їх придбання, включаючи нараховані доходи за цими операціями;
- в) активи, класифіковані за IV та V категоріями якості та цінні папери в торговому портфелі банку, за якими сума накопиченої уцінки перевищує 75% вартості їх придбання, включаючи нараховані доходи за цими операціями;
- г) активи, класифіковані за IV та V категоріями якості та цінні папери в торговому портфелі банку, за якими сума накопиченої уцінки перевищує 50% вартості їх придбання, включаючи нараховані доходи за цими операціями.

...

10. Цінні папери, які банк готовий продати у зв'язку із зміною ринкових відсоткових ставок належать до...

- а) портфеля банку на продаж;
- б) торгового портфеля банку;
- портфеля банку до погашення;
- г) інвестиційного портфеля банку.

Завдання 8.1. По трьох видах акцій проведено оцінку спільного вірогідного розподілу доходностей. Обчислити очікувану доходність і стандартне відхилення портфеля цінних паперів, якщо умовний інвестор 30% коштів спрямує в придбання акцій А з доходністю 8%, 40% - в придбання акцій Б з доходністю 11% і 30% - в акції В з доходністю 13%. Припускається, що доходність кожного цінного папера некорельована з доходністю інших цінних паперів.

Завдання 8.2. Банк-інвестор сформував портфель цінних паперів за рахунок придбання наступних видів цінних паперів:

- 1) 5000 одиниць акцій підприємства А за ціною 3 грн. з доходністю 14%;
- 2) 6000 одиниць акцій підприємства Б за ціною 5 грн. з доходністю 13%;
- 3) 500 облігацій підприємства А за номіналом 1000 грн. з доходністю 10%;
- 4) 500 державних облігацій внутрішньої позики з номіналом 1000 грн. і доходністю 7%.

Розрахуйте середню доходність сформованого портфеля інвестора.

Завдання 1.3. Банк з помірно консервативною стратегією має намір сформувати портфель з двох акцій. Який варіант є найбільш прийнятним, якщо відомі наступні дані (табл. 1)?

Таблиця 1

Щоденні курси акцій компаній

Компанії	01.10.2018р.	02.10.2018р.	03.10.2018р.	06.10.2018р.	07.10.2018р.
А	235,6	241,4	250,3	249,1	251,2
В	125,1	125,7	126,4	127,1	127,5
С	140,2	139,3	137,4	136,2	137,8

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: цінні папери банку, портфель цінних паперів банку, нормативи інвестування банку, торговий портфель банку, портфель банку на продаж, портфель банку

до погашення, корисність цінних паперів банку, пасивний портфель цінних паперів банку, активний портфель цінних паперів банку, портфель росту, портфель доходу, портфель ризикового капіталу, збалансований портфель, спеціалізований портфель, ринкова ціна цінних паперів, внутрішня вартість цінних паперів, норма дохідності цінних паперів банку, ризик портфеля цінних паперів банку, стратегії управління портфелем цінних паперів банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- необхідність формування та функції портфеля цінних паперів банку;
- стратегії формування портфеля цінних паперів банку;
- методи визначення дохідності портфеля цінних паперів банку;
- методи оцінки ефективності управління портфелем цінних паперів банку;
- методи оцінки ризику портфеля цінних паперів банку;
- стратегії управління інвестиційним горизонтом банківського портфеля цінних паперів.

Розв'язування завдання 8.1.-8.2. Для розв'язання завдань слід скористатися формулою визначення середньої дохідності портфеля цінних паперів:

$$d = \frac{\sum d_i * w}{\sum w_i},$$

де d_i – дохідність i -тої групи цінних паперів;

w_i – обсяг цінних паперів в групі.

Для визначення стандартного відхилення портфеля цінних паперів слід скористатися формулою:

$$\sigma = \sqrt{\sum_{i=1}^n (P_i - \bar{P})^2},$$

де P_i – значення доходу за цінним папером;

\bar{P} – середнє значення ряду;

N – кількість спостережень.

Розв'язування завдання 8.3. З метою з'ясування, які акції найкраще обрати для портфеля необхідно розрахувати коефіцієнти кореляції для таких пар акцій: АВ, АС, ВС. Обчислити дохідність і середню дохідність кожної акції. Розрахувати сукупний ризик за акціями (стандартного відхилення), а також коваріацію та індекс кореляції для зазначених пар акцій:

$$\text{cov}(P, R) = \frac{1}{n} * \sum_{i=1}^n (P_i - P) * (R - R),$$

де P, R середні значення ряду.

$$\rho_{P,R} = \frac{\text{cov}(P,R)}{\sigma_P * \sigma_R},$$

де $\text{cov}(P,R)$ – коваріація змінних P та R ;

σ_P, σ_R - стандартні відхилення дохідності цінного паперу та дохідності ринку.

Семінарське заняття 9

Тема 7. Управління активами і пасивами банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Розвиток підходів до управління активами і пасивами
2. Організація процесу управління активами і пасивами
3. Методи управління окремими видами активів банку
4. Стратегії управління активами і пасивами банку

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Мета управління активами і пасивами банку – це:

- а) підтримка платоспроможності банку, тобто здатності надавати готівку для запланованих та випадкових потреб і виконувати зобов'язання вразі їх виникнення;
- б) запобігання несанкціонованим ризикам, які можуть завдати збитків, зокрема процентного, валютного, кредитного, тощо;
- в) забезпечення рівня доходів від активних та пасивних операцій, достатнього для покриття витрат по депозитах (боргах) і досягнення необхідного рівня прибутковості акціонерного капіталу;
- г) усі відповіді вірні.

...

10. Незбалансоване за строками управління активами і пасивами обов'язкове супроводжується:

- а) зростанням ризиків;
- б) зростанням доходів;
- в) зниженням ризиків і зростанням доходів;
- г) усе залежить від кон'юнктури ринку.

Варіант 2.

1. Стратегія збалансованого управління активами і пасивами полягає в тому, що:

- а) у банку реструктуризують пасиви в напрямку мінімізації витрат за залученими коштами, що дає можливість збільшити прибуток і капітал;
- б) банки розглядають свої портфелі активів і пасивів як єдине ціле, визначаючи роль сукупного портфеля в одержанні високого прибутку за прийняттого рівня ризику;
- в) прибуток банку максимізується за рахунок управління розміщенням коштів.

...

10. Метод визначення потреби банку в ліквідних коштах, за яким оцінюється різниця між залученням та використанням коштів у плановому періоді – це:

- а) метод джерел та використання коштів;
- б) метод структури коштів;
- в) метод показників ліквідності;
- г) метод розподілу коштів.

Завдання 9.1. Банка А у 2017р. мав таку структуру активів та пасивів (табл. 1).

Таблиця 1

Активи і пасиви банку А у 2017р.

Активи	млн. грн.	Пасиви	млн. грн.
Касова готівка, рахунки в НБУ та інших банках	5,0	Депозити строкові	5,5
Інвестиції в короткострокові цінні папери	1,5	Депозити до запитання	35,0
Сукупні кредити	38,5	Міжбанківські кредити	4,5
Довгострокові цінні папери	12,0	Інші пасиви	5,0
Інші активи	3,0	Капітал	10,0
Всього		Всього	

Дайте оцінку депозитних та недепозитних фінансових джерел коштів, що використовує банк. Чи можливе виникнення проблем при даній структурі активних та пасивних операцій? Які необхідні зміни в управлінні активами та пасивами цього банку з Вашої точки зору?

Завдання 9.2. Банк А у 2018р. мав таку структуру активів та пасивів (табл. 2). Використовуючи дані табл. 1, 2 проаналізуйте динаміку активів та пасивів банку за 2017-2018рр.; визначте і структуру активів і пасивів та порівняйте її з результати завдання 1.1. Зробіть висновки щодо необхідності управління структурою активів і пасивів банку А.

Таблиця 2

Активи і пасиви банку А у 2018р.

Активи	млн. грн.	Пасиви	млн. грн.
Касова готівка, рахунки в НБУ та інших банках	31,3	Депозити строкові	25,3
Інвестиції в короткострокові цінні папери	39,5	Депозити до запитання	63,7
Сукупні кредити	83,5	Міжбанківські кредити	24,5
Довгострокові цінні папери	25,7	Інші пасиви	15,0
Інші активи	18,3	Капітал	120,0
Всього		Всього	

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: активи банку, пасиви банку, управління банком через активи, управління банком через пасиви, інтегрований підхід до управління активами і пасивами банку, стратегії управління структурою активів та зобов'язань банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- підходи до управління фінансовими потоками банку;
- взаємозв'язок активів і пасивів банку та необхідність управління ними;
- особливості стратегії управління активами банку;
- особливості стратегії управління пасивами банку;
- сутність інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку.

Розв'язування завдання 9.1. Для розв'язання завдання слід розрахувати структуру активів і пасивів банку А

Розв'язування завдання 9.2. Для розв'язання завдання слід розрахувати структуру активів і пасивів банку А, а також визначити темпи росту активів і пасивів банку за 2017-2018рр., використовуючи дані табл. 1:

$$Tr = \text{Показник активів (пасивів) звітнього року} / \text{Показник активів (пасивів) попереднього року} * 100\%$$

Семінарське заняття 10

Тема 7. Управління активами і пасивами банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Інструментарій управління активами і пасивами банку
2. Управління строками розміщення активів та залучення зобов'язань банку
3. Геп-менеджмент і особливості його використання
4. Імунізація балансу банку
5. Управління валютними операціями банку

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. Збалансована стратегія управління активами і пасивами реалізується на практиці застосуванням спеціальних підходів, таких як:

- а) ліверидж;
- б) концентрація;
- в) метод управління розривом.
- г) геп-менеджмент.

...

10. Управління активами і пасивами банку на основі розриву між чутливими до зміни відсоткових ставок активів і чутливими до зміни відсоткових ставок пасивів – це:

- а) ГЕП-менеджмент;
- б) дюрація;
- в) резервування;
- г) спред.

Варіант 2.

1. При використанні методу конверсії коштів необхідно:

- а) розподілити всі ресурси за джерелами формування залежно від оборотності за рахунками;
- б) за кожним із джерел не встановлюють вимоги збереження фіксованої частки ресурсів у ліквідній формі;
- в) об'єднати кошти з кожного джерела на фінансування відповідних активів.
- г) об'єднати всі активи.

...

10. При використанні методу загального фонду необхідно:

- а) розподілити всі ресурси за джерелами формування залежно від оборотності за рахунками;
- б) за кожним із джерел не встановлюють вимоги збереження фіксованої частки ресурсів у ліквідній формі;
- в) об'єднати кошти з кожного джерела на фінансування відповідних активів;
- г) співставити активи і пасиви банку.

Завдання 10.1. Дюрація портфеля активів банку становить 2,56 року, сукупні активи – 83175 тис. грн., а зобов'язання – 58747 тис. грн. Якою має бути дюрація зобов'язань банку для створення імунізації банківського балансу?

Завдання 10.2. Оцініть відсотковий ризик банку за даними балансу банку (табл. 1), якщо ліміт індексу ризику встановлено на рівні 20%. Як зміниться маржа банку, якщо відсоткові ставки зростуть на 3%?

Таблиця 1

Баланс банку станом на 1.01.2019р.

Показники	Активи, тис. грн.	Пасиви, тис. грн.
Збалансовані за строками	120	120
Чутливі до зміни ставки	250	600
Нечутливі до зміни ставки	410	340
Неробочі активи / безпроцентні пасиви	230	70
Власний капітал	300	180
Всього		

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інструменти управління активами і пасивами банку, геп-менеджмент, модель гепу, модель імунізації балансу, модель валютного метчингу, метод кумулятивного гепу, показник гепу, дюрація активів банку, дюрація зобов'язань банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- проблематика вибору інструментів управління активами і пасивами банку;
- особливостях визначення чутливих до зміни відсоткових ставок активів і пасивів банку;
- порядок визначення показника гепу та кумулятивного гепу;
- правила управління гепом;
- проблеми практичного застосування геп-менеджменту в банку;
- загальне правило управління відсотковим ризиком з використанням дюрації активів (пасивів) банку.

Розв'язування завдання 10.1. Для розв'язання завдання слід використати модель дюрації активів і зобов'язань банку:

$$D_A = D_L * (L / A),$$

де D_A – зважений за вартістю надходжень строк погашення (дюрація) активів;

D_L - зважений за вартістю надходжень строк погашення (дюрація) зобов'язань;

L – загальний обсяг зобов'язань банку;

A - загальний обсяг активів банку.

Розв'язування завдання 10.2. Для розв'язання завдання необхідно скористатися формулою показника гепу:

$$GAP(t) = FA(t) - FL(t),$$

де $GAP(t)$ - величина гепу у грошовому вираженні в період t ;

$FA(t)$ – активи, чутливі до зміни відсоткової ставки в період t ;

$FL(t)$ – пасиви, чутливі до зміни відсоткової ставки в період t .

Також необхідно розрахувати індекс відсоткового ризику банку за формулою:

$$IR(t) = GAP(t) / A * 100\%,$$

де $IR(t)$ – індекс відсоткового ризику банку;

A – сукупні активи банку.

Для визначення рівня впливу зміни відсоткової ставки на маржу банку слід скористатися моделлю гепу:

$$\Delta P(t) = (r_p - r) * GAP(t),$$

де $\Delta P(t)$ – величина зміни апрцентної маржі банку у грошовому вираженні протягом періоду t ;

r_p, r - прогнозована і поточна відсоткова ставка відповідно.

Семінарське заняття 11

Тема 8. Управління ліквідністю та прибутковістю банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Принципи управління ліквідністю банку
2. Стратегічні підходи до управління ліквідністю банку та їх характеристики
3. Методи оцінювання потреби в ліквідних коштах банку
4. Визначення ліквідної позиції банку
5. Управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.

Варіант 1.

1. Ліквідність банку визначається як:

- а) достатній обсяг власних оборотних коштів банку;
- б) здатність банку своєчасно задовольняти кредитні заявки клієнтів;
- в) здатність банку в будь-який момент виконувати свої грошові зобов'язання;
- г) здатність банку залучати грошові ресурси в будь-який час за будь-якою ціною.

...

10. Ліквідність активів банку визначається:

- а) здатністю перетворюватися в грошову форму за будь-якою вартістю;
- б) здатністю перетворюватися в грошову форму без втрати вартості;
- в) швидкістю перетворення активів у грошову форму;
- г) швидким перетворенням у грошову форму без втрати вартості.

Варіант 2.

1. Мета управління ліквідністю банку полягає в:

- а) максимізації величини ліквідних активів;
- б) мінімізації величини ліквідних активів;
- в) підтриманні ліквідності банку на передбаченому законом рівні;
- г) мета залежить від загальної стратегії управління фінансами банку.

...

10. Управління ліквідністю полягає в:

- а) управлінні ліквідними коштами, а також управлінні графіками погашення позик;
- б) управлінні довгостроковими вкладками та позиками;
- в) управлінні середньозваженим терміном погашення зобов'язань;
- г) урівноваженні ризику ліквідності.

Завдання 11.1. У балансі та інших документах банку відображені такі показники, млн. грн.: 1. Загальні активи банку – 455000, з них: високоліквідні активи – 52000., у т.ч. кошти на кореспондентському рахунку – 22000, кошти в касі – 600.

2. Робочі активи – 310000.

3. Загальні зобов'язання – 455000, з них: вклади на вимогою – 140000.

Визначте норматив миттєвої ліквідності банку та складіть відповідні висновки щодо виконання нормативних вимог НБУ щодо цього показника.

Завдання 11.2. На основі звітних даних банку розрахуйте нормативи поточної ліквідності та складіть висновки щодо його виконання. Нижче наведені вимоги і зобов'язання банку з кінцевим строком погашення до 30 днів, тис. грн.:

- готівкові кошти – 10000;
- кошти на коррахунках, відкритих у НБУ – 7000;
- строкові депозити, розміщені в НБУ – 3000;
- боргові цінні папери в портфелі банку на продаж – 15000;
- надані кредити – 4 000;
- строкові депозити інших банків та клієнтів – 40000.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: ліквідні банківські активи, високоліквідні активи банку, низько ліквідні активи банку, банківська ліквідність, ризик незбалансованої ліквідності, стратегії трансформації активів, стратегія запозичення ліквідних засобів, стратегія збалансованого управління ліквідністю, принципи управління ліквідністю, ліквідна позиція банку, показники ліквідності банку, метод конверсії фондів, обов'язкові резерви банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- залежність ліквідності банку від рівня ризику окремих банківських операцій;
- стратегії управління ліквідністю банку;

- підходи забезпечення ліквідності банку: за рахунок активів, за рахунок позикових ліквідних коштів, збалансоване управління ліквідністю;
- визначення ліквідної позиції банку;
- методи управління ризиком ліквідності;
- методи оцінювання потреби в ліквідних коштах;
- методи та інструменти управління ліквідністю банку.

Розв'язування завдання 11.1. Норматив миттєвої ліквідності визначається як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку. Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг високоліквідних активів для забезпечення виконання поточних зобов'язань протягом одного операційного дня. Норматив миттєвої ліквідності розраховується з урахуванням сальдо за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків. Нормативне значення нормативу Н4 має бути не менше ніж 20%.

Розв'язування завдання 11.2. Норматив поточної ліквідності визначається як співвідношення активів з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) до зобов'язань банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно). Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг активів банку для забезпечення виконання поточного обсягу зобов'язань протягом одного календарного місяця. Під час розрахунку нормативу поточної ліквідності активи банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) зменшуються на суму сформованих під них резервів та/або уцінки. Нормативне значення нормативу поточної ліквідності має бути не менше ніж 40%.

Семінарське заняття 12

Тема 8. Управління ліквідністю та прибутковістю банку

Питання для усного опитування та дискусії

1. Мета і завдання управління прибутком банку
2. Механізм управління прибутком банку
3. Управління прибутковістю та ефективністю діяльності банку
4. Шляхи підвищення прибутковості і зниження ризиків банківських установ України

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. За позитивного дисбалансу активів та пасивів прибуток буде зростати, якщо:

- а) ставки на ринку знизяться;
- б) ставки на ринку зростуть;
- в) ставки залишаться стабільними;
- г) точно визначити неможливо.

...

10. Частка операційних витрат у банківських доходах – це відношення до чистого доходу:

- а) адміністративних витрат;
- б) відсоткових витрат за дисконтами і кредитами інших банків;
- в) витрат на утримання персоналу;
- г) витрат на утримання матеріальної бази банку.

Варіант 2.

1. Розмір річного, щоквартального, щомісячного і щоденного операційного прибутку банку, що забезпечує не тільки покриття всіх витрат, а й необхідне зростання величини капіталу банку, це:

- а) достатня операційна маржа;
- б) чистий процентний дохід;
- в) чистий комісійний дохід;
- г) чистий спред.

...

10. Які складові з наведеного переліку приносять банку доходи?

- а) вкладення капіталу в асоційовані компанії;
- б) кошти бюджету та позабюджетних фондів;
- в) кредити, надані фізичним особам;
- г) кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій.

Завдання 12.1. Необхідно розрахувати розмір прибутку комерційного банку за кредитними операціями за 2018 рік, якщо:

- середній розмір залучених коштів становив 240800 тис. грн.;
- середній розмір обов'язкових резервів на коррахунку в НБУ – 24000 тис. грн.;
- середній розмір коштів для здійснення поточних платежів – 25% від суми залучених коштів;
- спред 12%;
- власні кошти банку, використані в кредитних операціях, – 50200 тис. грн..

Завдання 12.2. 15.08.2018р. Банк придбав 10 тис. акцій ПАТ «Темп». Номінальна вартість акції – 2,5 грн. за курсовою ціною на загальну суму 30000 грн. 15.02.2018р. банк одержав дивіденди з розрахунку 20% річних. 15.05.2018 р. банк продав акції на біржі за ціною 4 грн. за акцію. Комісійна винагорода брокера – 3% від загальної вартості акцій. Визначте суму прибутку банку від зазначених вище операцій.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: прибуток банку, механізм формування прибутку банку, управління прибутком банку, методи управління прибутком банку, прибутковість банку, ефективність діяльності банку, стрес-тестування банку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- мета та основні завдання управління прибутком банку;
- механізм розподілу прибутку банку;
- методи управління прибутком банку;
- показники, що впливають на прибутковість і ефективність діяльності банку;
- методологія стрес-тестування в управління прибутком банку.
- взаємозв'язок показників прибутковості активів (ROA) та прибутковості капіталу (ROE).

Розв'язування завдання 12.1. Для розв'язання завдання необхідно врахувати те, що банк в обов'язковому порядку створює резерви в НБУ.

Розв'язування завдання 12.2. Дохід банку формується від продажу акцій за ринковою ціною та отриманих дивідендів. Витрати банку становлять витрати на придбання акцій за номінальною ціною, витрати на виплату комісійної винагороди брокеру.

Прибуток банку – це різниця між доходами і витрати банку.

Семінарське заняття 13

Тема 9. Управління банківськими ризиками

Питання для усного опитування та дискусії

1. Необхідність і сутність управління ризиком
2. Види ризиків банківської діяльності

3. Оцінка банківських ризиків
4. Процес управління ризиками
5. Методи управління ризиками

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі та розв'язування задач за темою заняття.

Тести. *Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.*

Варіант 1.

1. До методів управління кредитними ризиками належить:

- а) створення резерву для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості;
- б) створення резервного фонду;
- в) створення резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями;
- г) створення резерву на покриття втрат від операцій з цінними паперами.

...

10. Який з фінансових ризиків завжди присутній в першій десятці ризиків банківської діяльності згідно рейтингу CSFI та PwC?

- а) кредитний ризик;
- б) ризик ліквідності;
- в) ризик кредитних спредів;
- г) валютний ризик.

Варіант 2.

1. До групи RAPM (risk adjusted performance measures) не включаються такі показники?

- а) рентабельність скоригованих на ризик активів – RORAA (return on risk-adjusted assets);
- б) рентабельність скоригованого на ризик капіталу – RORAC (return risk adjusted capital);
- в) скоригована на ризик рентабельність капіталу – RAROC (risk-adjusted return on capital);
- г) рентабельність використання власного капіталу – ROE (Return of Equity).

...

10. З якою метою використовується методика VaR:

- а) зменшення рівня валютного ризику;
- б) вимірювання втрат у формі зниження вартості відкритої валютної позиції порівняно з її поточною ринковою вартістю;
- в) визначення міри коливання курсу однієї валюти щодо іншої;
- г) встановлення максимально можливих норм з метою уникнення в майбутньому кризових ситуацій і банкрутства?

Завдання 13.1. Звітні дані комерційного банку містять таку інформацію, тис. грн.:

1. Активи банку – 566000.
2. Зобов'язання банку – 460000.
3. Сукупна заборгованість за позиками, наданими одному позичальнику – юридичній особі – 24000.
4. Сума врахованих векселів цього позичальника – 2700.
5. Фактична заборгованість по всіх великих кредитах з урахуванням позабалансових зобов'язань – 519000.

Визначте максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (норматив Н7). Розрахувати норматив Н8 (норматив великих кредитних ризиків) та зробити висновки щодо його дотримання банком.

Завдання 13.2. Очікувана рентабельність активів становить 1,9%, відношення власного капіталу до активів – 0,25, стандартне відхилення рентабельності активів – 20%. Яким буде індекс ризику активів?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: банківський ризик, кредитний ризик, валютний ризик, відсотковий ризик, операційний ризик, хеджування ризиків, лімітування ризику, диверсифікація, інвестиційний ризик, ризик втрати репутації, ризик неплатоспроможності банку, ринковий ризик банку, сек'юритизація активів банку, форварди, ф'ючерсні контракти, опціони, свопи.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми слухачеві магістратури необхідно особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- класифікація банківських ризиків;
- методи управління кредитним ризиком банку;
- хеджування відсоткового ризику банку;
- методи управління валютними ризиками банку;
- методи зниження операційного ризику банку.

Розв'язування завдання 13.1. Для розв'язання завдання необхідно використовувати Інструкцію Про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затв. Постановою Правління НБУ від 28.08.2001р. №368, в поточній редакції від 17.01.2019р. (розділ 6) [//zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01).

Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента встановлюється з метою обмеження кредитного ризику, що виникає внаслідок невиконання окремими контрагентами своїх зобов'язань. Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку. Нормативне значення нормативу Н7 не має перевищувати 25%.

Норматив великих кредитних ризиків встановлюється з метою обмеження концентрації кредитного ризику за окремим контрагентом або групою пов'язаних контрагентів. Норматив великих кредитних ризиків визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку. Нормативне значення нормативу Н8 не має перевищувати 8-кратний розмір регулятивного капіталу банку.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота слухачів магістратури є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни «Банківський менеджмент». Виконання самостійної роботи дозволяє слухачам магістратури розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички в управлінні бюджетними потоками.

Самостійна робота із навчальної дисципліни «Банківський менеджмент» складається з двох окремих завдань: письмових робіт по 9 темах та двох практичних завдань, обраних за відповідним варіантом. Письмова робота та індивідуальне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

Слухачі магістратури виконують письмову роботу та індивідуальне завдання самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка письмових робіт та заслуховування доповіді за темою наукової роботи. Питання письмової роботи виносяться на підсумковий семестровий контроль.

1.4.1. Тематики та питання самостійних робіт, завдання та методичні рекомендації до їх виконання

Тема 1. Теоретичні засади банківського менеджменту

Питання для самостійної роботи

1. Розкрити сутність, функції та особливості фінансового менеджменту, кризового менеджменту та ризик-менеджменту в банку
2. Сучасна практика організації банківського менеджменту в розвинутих країнах світу

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити сутність функції та особливості фінансового менеджменту, кризового менеджменту та ризик-менеджменту в банку; показати їх взаємозв'язок та взаємообумовленість. Покажіть відмінні сит кризового менеджменту та ризик-менеджменту в банку.

Опрацювати наукові літературні джерела, в яких розглядається практика організації банківського менеджменту в розвинутих країнах. На підставі опрацьованих джерел виокремити позитивні моменти в організації банківського менеджменту закордоном та зазначити можливості імплементації зарубіжного досвід у вітчизняну практику банківського менеджменту.

Тема 2. Основи організації банківської діяльності

Питання для самостійної роботи

1. Організаційна структура банку та її роль в управлінні окремими напрямками діяльності банку
2. Постановка стратегічного менеджменту на основі системи збалансованих показників BSC.
3. Основні школи стратегічного менеджменту та стратегічні альтернативи банку
4. Стратегічне та оперативне управління діяльністю банку на ринку окремих банківських продуктів

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити роль організаційної структури банку в управлінні окремими напрямками діяльності банку. Охарактеризувати особливості стратегічного менеджменту на основі системи збалансованих показників BSC.

Опрацювати наукові літературні джерела, в яких розглядаються школи стратегічного менеджменту та стратегічні альтернативи банку. На підставі опрацьованих джерел визначити особливості стратегічного та оперативного управління діяльністю банку на ринку окремих банківських продуктів.

Тема 3. Фінансове планування та контроль як функції управління банківською діяльністю

Питання для самостійної роботи

1. Основні принципи системи бюджетування в банку
2. Організація процесу планування банківської діяльності в зарубіжній практиці
3. Контроль та оцінка в системі фінансової безпеки банків

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити основні принципи системи бюджетування в банку

Опрацювати наукові літературні джерела, в яких розглядається організація процесу планування банківської діяльності в зарубіжній практиці. На підставі опрацьованих джерел охарактеризувати сутність і необхідність контролю та оцінки в системі фінансової безпеки банків.

Тема 4. Банківський маркетинг

Питання для самостійної роботи

1. Формування та управління клієнтською базою банків
2. Цільова програма залучення коштів населення
3. Використання CRM-технологій у маркетинговому стратегічному плануванні
4. Сутність і функції маркетингового контролю в банку

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити особливості формування та управління клієнтською базою банків; дослідити порядок формування цільової програми залучення коштів населення банком.

Опрацювати наукові літературні джерела, в яких розглядається використання CRM-технологій у маркетинговому стратегічному плануванні. На підставі опрацьованих джерел охарактеризувати сутність і необхідність маркетингового контролю в банку.

Тема 5. Управління власним капіталом та зобов'язаннями банку

Питання для самостійної роботи

1. Вплив регулятивної функції НБУ на методи управління капіталом банку
2. Механізм злиття та поглинання в банківській системі
3. Тенденції розвитку рівня капіталізації банків України
4. Зміна структури депозитів та її значення для управління і функціонування банків

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити роль НБУ в управлінні власним капіталом банків; охарактеризувати механізм злиття та поглинання в банківській системі; дослідити основні тенденції розвитку рівня капіталізації банків України.

На підставі опрацьованих джерел пояснити вплив зміни структури депозитів банків на управління та функціонування банків в сучасних умовах розвитку фінансового ринку та економіки країни.

Тема 6. Управління кредитно-інвестиційним портфелем банку

Питання для самостійної роботи

1. Вітчизняний та закордонний досвід управління кредитами банку
2. Методика оцінки кредитоспроможності позичальника (вітчизняний і зарубіжний досвід)
3. Модель оптимального портфеля інвестицій Марковиця
4. Оцінка ефективності інвестиційного портфеля (моделі Шарпа, Тейлора, Дженсона)
5. Впровадження нових інвестиційних проектів банками України: проблеми та шляхи вирішення

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення охарактеризувати вітчизняний та закордонний досвід управління кредитами банку; розкрити особливості моделі оптимального портфеля інвестицій Марковиця; дослідити моделі Шарпа, Тейлора, Дженсона а контексті оцінки ефективності інвестиційного

портфеля банку. На підставі опрацьованих джерел розкрити проблеми впровадження нових інвестиційних проектів банками України та шляхи їх вирішення.

Тема 7. Управління активами і пасивами банку

Питання для самостійної роботи

1. Стратегічне прогнозування обсягів активно-пасивних операцій
2. Управління структурою банківських активів та пасивів
3. Натуральне та штучне хеджування в управлінні валютною позицією

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити стратегічне прогнозування обсягів активно-пасивних операцій; дослідити особливості стратегічного прогнозування обсягів активно-пасивних операцій банку.

На підставі опрацьованих джерел пояснити натуральне та штучне хеджування в управлінні валютною позицією банку.

Тема 8. Управління ліквідністю та прибутковістю банку

Питання для самостійної роботи

1. Управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку
2. Практика управління ліквідністю вітчизняних та зарубіжних банків
3. Шляхи підвищення прибутковості банківських установ і зниження ризиків

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити особливості управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку; охарактеризувати практику управління ліквідністю вітчизняних та зарубіжних банків.

На підставі опрацьованих джерел охарактеризувати шляхи підвищення прибутковості банківських установ і зниження ризиків.

Тема 9. Управління банківськими ризиками

Питання для самостійної роботи

1. Застосування форвардних контрактів в процесі хеджування
2. Особливості ідентифікації та управління маркетинговими ризиками у банку
3. Етапи, моделі та інструментарій управління маркетинговими ризиками банку
4. Обмеження щодо використання строківих інструментів хеджування ризиків в Україні

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення розкрити особливості застосування форвардних контрактів в процесі хеджування банківських ризиків; охарактеризувати особливості ідентифікації та управління маркетинговими ризиками у банку.

Опрацювати наукові літературні джерела, в яких розглядаються етапи, моделі та інструментарій управління маркетинговими ризиками банку. На підставі опрацьованих джерел охарактеризувати обмеження щодо використання строківих інструментів хеджування ризиків в Україні.

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) слухача магістратури денної

форми навчання за тематикою навчальної дисципліни «Банківський менеджмент» виконується у вигляді науково-аналітичної роботи у межах годин, відведених для самостійної роботи.

1.5.1. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання

Тема наукової роботи обирається слухачем магістратури добровільно з наведеного нижче переліку та закріплюється за ним науково-педагогічним працівником на початку семестру, аналітичне завдання магістрами обирається самостійно за варіантом.

Науково-аналітична робота – це самостійно виконане наукове дослідження певної проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результат власного пошуку та обґрунтовані висновки. Мета написання: вміння пов'язати теоретичні знання з практикою, розвинути аналітичні навички роботи з практичними матеріалами діяльності банків, навчитися формувати змістовні висновки для прийняття управлінських рішень.

Підготовка ІНДЗ у такій формі передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою наукової роботи;
- складання плану наукової роботи (*вступ, перший розділ* – розкриття теоретичних аспектів проблеми, *другий розділ* – аналіз фактичних та статистичних даних, *третій розділ* - розробка напрямів удосконалення питань досліджуваної тематики, *висновки, список використаної літератури та інформаційних джерел*);
- виконання аналітичного завдання;
- виклад основних ідей та пропозицій авторів;
- презентація та захист ІНДЗ відбувається під час проведення консультацій з навчальної дисципліни (виступ до 8 хвилин).

Форма контролю – перевірка правильності виконання ІНДЗ із врахуванням самостійності, творчості, правильності розрахунків і вмінням захистити результати дослідження. Захист (до 8 хвилин) за темою наукової роботи відбувається під час проведення консультацій з навчальної дисципліни «Банківський менеджмент».

Доопрацьована наукова робота, що виконана за обраною темою, може бути заслухана на студентському науково-дослідному гуртку та подана на конкурс студентських наукових робіт з дотриманням установлених вимог. Результати наукової роботи можуть публікуватись у вітчизняному чи закордонному науковому виданні у формі статті, доповідатись на міжнародній, закордонній, всеукраїнській чи університетській конференціях з публікацією або без публікації тез, за що слухачі магістратури одержують додаткові бали.

Оформлення самостійної роботи здійснюється відповідно до загальних вимог, що висуваються до наукових робіт, згідно з ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Обсяг основної частини роботи складає до 20 сторінок тексту формату А4, розмір шрифту – 14 кегль, міжрядковий інтервал – 1,5. Кожна сторінка обмежується полями: зліва - 30 мм, справа - 10 мм, зверху - 20 мм, знизу - 20 мм. Нумерація сторінок проставляється у правому верхньому куті, починаючи зі змісту роботи. Титульний аркуш вважається першою сторінкою і номер на ньому не ставиться.

1.5.2. Темі наукових робіт

1. Управління банківською діяльністю на фінансових ринках (валютному, фондовому, капіталів, кредитному, міжбанківському, ринку дорогоцінних металів, міжнародному фінансовому ринку)
2. Стратегічне управління банківським бізнесом
3. Управління депозитною діяльністю та ресурсною базою банків
4. Управління активними операціями банку (оцінка, аналітичне забезпечення, методи управління)

5. Інтегроване управління активами і пасивами банку та перспективи його розвитку
6. Управління конкурентоспроможністю банку та механізмами її забезпечення
7. Управління бізнес-процесами в банку
8. Антикризовий менеджмент у банку (інструменти, методи, механізми)
9. Аналіз та прогнозування доходів, витрат, прибутковості та фінансової стійкості банку в системі банківського менеджменту
10. Управління інноваційною діяльністю та інноваційними технологіями банків
11. Управління маркетинговою діяльністю банку та стратегії її реалізації
12. Фінансова діагностика та управління вартістю банківського бізнесу
13. Ціноутворення банківських продуктів та послуг в системі банківського менеджменту
14. Діяльність Національного банку України в сфері банківського нагляду та управління
15. Міжнародні стандарти банківського регулювання та нагляду та їх імплементація у вітчизняну практику банківського менеджменту
16. Валютна політика, валютне регулювання та контроль в Україні
17. Державний капітал в банківській системі України та необхідність управління ним
18. Управління інтернет-банкінгом та дистанційним банківським обслуговуванням клієнтів
19. Управління безпекою банківського бізнесу в умовах глобалізації і інтеграції
20. Управління інформаційною та інноваційною діяльністю банку

1.5.3. Аналітичні завдання:

Завдання 1. За даними балансу банку (додаток А) розрахувати показники прибутковості:

- 1) процентну маржу (ПМ);
- 2) чисту процентну маржу (ЧПМ);
- 3) чистий спред (ЧС).

Завдання 2. За звітністю банку (додаток Б) визначити нормативи капіталу банку (мінімальний розмір регулятивного капіталу (H_1), адекватність (платоспроможність) регулятивного капіталу (H_2), адекватність основного капіталу (H_3) та нормативи ліквідності (миттєву ліквідність (H_4), поточну ліквідність (H_5), короткострокову ліквідність (H_6)).

За отриманими результати зробити висновок щодо необхідності покращення результатів діяльності банку та виконання ним економічних нормативів НБУ.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену з виконанням тестових завдань і розв'язуванням задач за темами навчальної дисципліни.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Місце і роль менеджменту в організації діяльності банку
2. Предмет та завдання банківського менеджменту
3. Напрями банківського менеджменту, їх сутність, складові та особливості
4. Інструментарій фінансового менеджменту банку
5. Сутність і зміст організації банківської діяльності та необхідність управління нею
6. Система управління банківською діяльністю: суб'єкти, об'єкти, принципи і завдання
7. Характеристика функції управління банківською діяльністю
8. Сутність стратегічного менеджменту як цілісної системи управління банком
9. Планування як функція управління банківською діяльністю

10. Оперативне, тактичне і стратегічне планування діяльності банку
11. Фінансове та бюджетне планування в банку
12. Контроль як функція управління банківською діяльністю: сутність і значення
13. Банківський контролінг
14. Сутність управління депозитною діяльністю банку
15. Особливості управління позиковою діяльністю банку
16. Завдання процесу управління банківським капіталом
17. Внутрішні та зовнішні джерела нарощення обсягів власного капіталу банку: переваги, недоліки та особливості управління
18. Методика визначення потреби в капіталі банку
19. Кредитні операції в структурі активів банку та необхідність управління ними
20. Кредитна політика як основа управління кредитною діяльністю банку
21. Управління дохідністю кредитного портфеля та методи ціноутворення за кредитами банку
22. Інвестиційна діяльність як об'єкт управління банку
23. Стратегії формування портфеля цінних паперів
24. Методи визначення дохідності та оцінки ризику цінних паперів
25. Методи оцінки ризику та ефективності управління портфелем цінних паперів банку
26. Методи управління інвестиційним горизонтом банківського портфеля цінних паперів
27. Еволюція підходів до управління активами і пасивами банку
28. Сучасні підходи до управління активами та пасивами: переваги та недоліки та принципи
29. Організаційна структура управління активами та пасивами банку
30. Управління строками розміщення активів та залучення пасивів банку
31. Особливості та методи управління валютною позицією банку
32. Теоретичні аспекти та необхідність управління банківською ліквідністю
33. Стратегії управління ліквідністю банку та особливості їх застосування
34. Управління банківською ліквідністю на макрорівні
35. Управління прибутковістю ефективністю діяльності банку
36. Фінансова діагностика та управління вартістю банківського бізнесу
37. Організація та основні етапи управління банківськими ризиками
38. Методи управління ризиком ліквідності
39. Методи управління відсотковим ризиком
40. Методи управління валютним ризиком
41. Методи управління кредитним ризиком
42. Управління безпекою банку: поняття та класифікація загроз банку
43. Антикризове управління банком
44. Контролінг у банку: сутність і необхідність
45. Ефективність управління кредитним портфелем банку
46. Регулювання НБУ кредитної діяльності банків
47. Вплив регулятивної функції НБУ на методи управління активами і пасивами банку
48. Стратегічне прогнозування обсягів активно-пасивних операцій
49. Управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку
50. Шляхи підвищення прибутковості банків і зниження ризиків в сучасних умовах
51. Відмінність операцій хеджування від страхування банківських ризиків
52. Система страхування депозитів як фактор стабілізації банківської системи України
53. Особливості управління маркетинговою діяльністю банку
54. Маркетинговий менеджмент у банку: сутність, зміст, мета, функції та завдання
55. Маркетингові програми: сутність, зміст та основні завдання розроблення маркетингових програм
56. Ділова репутація та імідж банку: сутнісна характеристика, значення, складові та критерії оцінки

- 57. Підходи до оцінки та управління діловою репутацією банку
- 58. Натуральне та штучне хеджування в управлінні валютною позицією
- 59. Управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку
- 60. Етапи, моделі та інструментарій управління маркетинговими ризиками банку

1.6.2. Структура екзаменаційного білета

- 1. Предмет та завдання банківського менеджменту
- 2. Методи управління валютним ризиком
- 3. Задача. Очікувана рентабельність активів становить 1,9%, відношення власного капіталу до активів – 0,25, стандартне відхилення рентабельності активів – 20%. Розрахувати індекс ризику активів. Пояснити як вплине на діяльність банку отриманий показник.
- 4. Тести. Виберіть позначення з правильною відповіддю або яке відповідає декільком із них.
 - 4.1. Які види кредитного ризику виділяють відповідно до методики НБУ?
 - а) індивідуальний ризик, ризик кредитного портфелю;
 - б) потенційний ризик та наявний ризик;
 - в) індивідуальний ризик, ризик проблемних кредитів;
 - г) всі відповіді правильні.
 -
 - 4.10. Чи можуть емітованя, забезпечені довгострокові облігації бути складовою власного капіталу банку?
 - а) так;
 - б) так, з дозволу НБУ;
 - в) так, якщо вони субординовані;
 - г) ні.

1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,6	6,7	7,8	8,9	10,0
----	-------	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

2.3. З навчальної дисципліни «Банківський менеджмент» для слухачів магістратури за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання передбачено проведення 13 семінарських занять.

За результатами семінарського заняття кожному слухачу до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Обсяг балів за самостійну роботу з навчальної дисципліни «Банківський менеджмент» для слухачів магістратури розподіляється пропорційно за виконання 9 письмових робіт (1 письмова робота по кожній темі). Залежно від їх обсягу та складності, слухач магістратури може одержати не більше 14 балів.

За індивідуальне аналітичне завдання виконане за обраним варіантом роботи слухач магістратури денної форми навчання може одержати максимально 6 балів.

Перерозподіл балів, в межах максимально можливої кількості їх одержання за виконану самостійну роботу, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Розподіл балів для самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Банківський менеджмент»**

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер теми / кількість балів									Разом балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	Максимальна кількість балів за одну письмову роботу з відповідної теми	1,0	1,0	3,0	1,5	1,0	1,5	1,5	2,0	1,5	14,0
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне аналітичне завдання	6,0									6,0
*	Усього балів										20,0

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент», слухач магістратури денної форми навчання може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань слухачів магістратури за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.6 підпункту 4.5.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані слухачами магістратури відповіді в усній та письмовій формі відповідно на питання та задачі і тестові завдання екзаменаційного білета, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Розподіл балів для семестрового контролю з навчальної дисципліни
«Банківський менеджмент»**

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань екзаменаційного білета				Разом балів
		1	2	3	4	
1.	Максимальна кількість балів за усну відповідь на кожне питання екзаменаційного білета	5,0	5,0	-	-	10,0

2.	Максимальна кількість балів за розв'язання задачі екзаменаційного білета	-	-	10,0	-	10,0
3.	Максимальна кількість балів за письмову відповідь на тестові завдання	-	-	-	10,0	10
*	Усього балів	5,0	5,0	10,0	10,0	30,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Банківський менеджмент: інноваційні концепції та моделі [Текст] : монографія / [Л. О. Примостка та ін.] ; за заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Примостки ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2017. - 380 с.
2. Довгань Ж. М. Фінансовий менеджмент у банку: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТАНГ, 2002. – 119 с.
3. Д'яконова І. І. Методологічні основи формування системи фінансового менеджменту банку [Текст] : монографія / І. І. Д'яконова. - Суми : Університетська книга, 2013. - 118 с.
4. Кузнецова С. А. Банківська система [Текст] : навч. посібник / С. А. Кузнецова, Т. М. Болгар, З. С. Пестовська ; ред. : С. А. Кузнецова. - К.: ЦУЛ, 2014. - 400 с.
5. Любунь, О. С. Система банківського менеджменту [Текст] : навчальний посібник / О.С. Любунь. - Вид. 2-ге , перероб. і допов. - К. : Кондор, 2007. - 356 с.
6. Любунь О. С., Грушко В. І. Фінансовий менеджмент у банку. Навч. посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 296 с.
7. Самородов Б. В. Методологія управління фінансовим розвитком банку [Текст] : монографія / Б. В. Самородов ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 307 с.
8. Степаненко А. І. Управління банківською системою України у стратегії економічного зростання [Текст] : монографія / А. І. Степаненко ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2010. - 319 с.
9. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : підручник / Л. О. Примостка ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - 3-тє вид., допов. і переробл. - К. : КНЕУ, 2012. - 338 с.
10. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. / Губарева І. О., Штаєр О. М. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2012. - 335 с.
11. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. - 180 с.
12. Чмутова І. М. Сучасні технології фінансового менеджменту банку: методологія формування на стадіях життєвого циклу [Текст] : монографія / Чмутова І. М. - Харків : Лібуркіна Л. М., 2015. - 466 с.

Тема 2

- 1.Александров А. В. Банковский менеджмент частного крупного капитала: теория и практика Private Banking [Текст] : монографія / А. В. Александров. - Нежин : Аспект-Поліграф, 2014. - 289 с.
2. Банківський менеджмент: Навч. посібник / За ред. О. А. Кириченка, В. І. Міщенко. – К.: Знання, 2005. – 831 с.
3. Банківський менеджмент: питання теорії та практики [Текст] : монографія/ [О. А. Криклій та ін.]. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. - 152 с.

4. Версаль Н. І. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : практикум / Версаль Наталія Іванівна. - Київ : Компрінт, 2015. - 144 с.
5. Версаль Н. І. Основи банківського менеджменту [Текст] : [практикум.: навч. посіб.] / Версаль Наталія Іванівна. - К. : Фітосоціоцентр, 2013. - 183с.
6. Денис О. Б. Корпоративне управління в банках [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Б. Денис ; Національний банк України, Львівський банківський ін-т. - Л. : ЛБІ НБУ, 2006. - 222 с.
7. Довгань Ж. М. Фінансовий менеджмент у банку: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТАНГ, 2002. – 119 с.
8. Д'яконова І. І. Методологічні основи формування системи фінансового менеджменту банку [Текст] : монографія / І. І. Д'яконова. - Суми : Університетська книга, 2013. - 118 с.
9. Закон України “Про банки та банківську діяльність” від 7.12.2000 р. <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Козьменко С. М., Шпиг Ф. І., Волошко І. В. Стратегічний менеджмент банку: Навч. посібник. – Суми: Університетська книга, 2003. – 734 с.
11. Мещеряков А.А. Організація діяльності комерційного банку: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 608 с.
12. Самородов Б. В. Методологія управління фінансовим розвитком банку [Текст] : монографія / Б. В. Самородов ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 307 с.
13. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. / Губарева І. О., Штаєр О. М. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2012. - 335 с.
14. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. - 180 с.

Тема 3

1. Банківський менеджмент: Навч. посібник / За ред. О. А. Кириченка, В. І. Міщенко. – К.: Знання, 2005. – 831 с.
2. Банківський менеджмент: питання теорії та практики [Текст] : монографія/ [О. А. Криклій та ін.]. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. - 152 с.
3. Банківський менеджмент: інноваційні концепції та моделі [Текст] : монографія / [Л. О. Примостка та ін.] ; за заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Примостки ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2017. - 380 с.
4. Версаль Н. І. Основи банківського менеджменту [Текст] : [практикум.: навч. посіб.] / Версаль Наталія Іванівна. - К. : Фітосоціоцентр, 2013. - 183с.
5. Вовк В.Я., Хмеленко О.В. Кредитування і контроль: Навч. посіб. - К.: Знання, 2008. - 463 с.
6. Денис О. Б. Корпоративне управління в банках [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Б. Денис ; Національний банк України, Львівський банківський ін-т. - Л. : ЛБІ НБУ, 2006. - 222 с.
7. Довгань Ж. М. Фінансовий менеджмент у банку: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТАНГ, 2002. – 119 с.
8. Д'яконова І. І. Методологічні основи формування системи фінансового менеджменту банку [Текст] : монографія / І. І. Д'яконова. - Суми : Університетська книга, 2013. - 118 с.
9. Любунь О. С., Грушко В. І. Фінансовий менеджмент у банку. Навч. посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 296 с.
10. Міщенко В. І., Науменкова С. В. Банківський нагляд: підручник. - К.: Центр наукових досліджень, Університет банківської справи Національного банку України, 2011. – 498 с.
11. Організація контролю в банку: навч. посібник / уклад. І.В. Белова. - Суми : Університетська книга, 2009. - 302 с.

12. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. / Губарева І. О., Штаєр О. М. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2012. - 335 с.
13. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. - 180 с.

Тема 4

1. Банківський менеджмент: Навч. посібник / За ред. О. А. Кириченка, В. І. Міщенко. – К.: Знання, 2005. – 831 с.
2. Банківський менеджмент: питання теорії та практики [Текст] : монографія / [О. А. Криклій та ін.]. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. - 152 с.
3. Версаль Н. І. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : практикум / Версаль Наталія Іванівна. - Київ : Компринт, 2015. - 144 с.
4. Версаль Н. І. Основи банківського менеджменту [Текст] : [практикум.: навч. посіб.] / Версаль Наталія Іванівна. - К. : Фітосоціоцентр, 2013. - 183с.
5. Гірченко Т. Д. Цифровий маркетинг і його роль у сучасних бізнес-процесах / Т. Гірченко, Я. Овсяннікова // Міжнародний Збірник наукових праць «Європейське співробітництво». – 2016. – № 11 (18). – С. 24 – 33.
6. Д'яконова І. І. Методологічні основи формування системи фінансового менеджменту банку [Текст] : монографія / І. І. Д'яконова. - Суми : Університетська книга, 2013. - 118 с.
7. Загородній А.Г. Банківська справа: термінологічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. - Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2010. - 508 с.
8. Маркетинг у банку: навч.-метод. посібник / А.В. Нікітін, Т.Г. Іванова, І.Г. Брітченко, О.М. Момот. - К. : КНЕУ, 2010. - 474 с.
9. Мещеряков А.А. Організація діяльності комерційного банку: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 608 с.
10. Управління продажем банківських послуг [Текст] : навч. посіб. / [Т. А. Васильєва та ін.] ; за заг. ред. Т. А. Васильєвої, Я. М. Кривич ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Сумський державний університет, 2016. - 226 с.
11. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. / Губарева І. О., Штаєр О. М. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2012. - 335 с.
12. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. - 180 с.
13. Чмутова І. М. Сучасні технології фінансового менеджменту банку: методологія формування на стадіях життєвого циклу [Текст] : монографія / Чмутова І. М. - Харків : Лібуркіна Л. М., 2015. - 466 с.

Тема 5

1. Банківський менеджмент: інноваційні концепції та моделі [Текст] : монографія / [Л. О. Примостка та ін.] ; за заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Примостки ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2017. - 380 с.
2. Васюренко О. В. Ресурсна складова в управлінні кредитно-інвестиційною діяльністю банків [Текст] : монографія / О. В. Васюренко, О. М. Мусієнко, А. Ю. Маслова. - Дніпропетровськ : Форест, 2015. - 206 с.
3. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васюренко. - 6-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 318 с.
4. Довгань Ж. М. Фінансовий менеджмент у банку: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТАНГ, 2002. – 119 с.

5. Д'яконова І. І. Методологічні основи формування системи фінансового менеджменту банку [Текст] : монографія / І. І. Д'яконова. - Суми : Університетська книга, 2013. - 118 с.
6. Загородній А.Г. Банківська справа: термінологічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. - Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2010. - 508 с.
7. Колеснік Я. В. Управління капіталом банків: статистичний аспект [Текст]: монографія/ Я. В. Колеснік. - Сімф. : ДІАЙП, 2012. - 215 с.
8. Криклій О. А. Управління прибутком банку [Текст] : монографія / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. - 136 с.
9. Любунь, О. С. Система банківського менеджменту [Текст] : навчальний посібник / О.С. Любунь. - Вид. 2-ге , перероб. і допов. - К. : Кондор, 2007. - 356 с.
10. Управління фінансовим розвитком банку [Текст] : монографія / Б. В. Самородов ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 307 с.
11. Управління залученням ресурсів банку з депозитних джерел [Текст] : монографія / С. П. Ярошенко [та ін.]. - Суми : Університетська книга, 2011. - 105 с.
12. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : підручник / Л. О. Примостка ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - 3-тє вид., допов. і переробл. - К. : КНЕУ, 2012. - 338 с.
13. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. / Губарева І. О., Штаєр О. М. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2012. - 335 с.
14. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. - 180 с.

Тема 6

1. Банківська діяльність у сфері інвестицій: проблеми розвитку, напрями вдосконалення, механізми управління [Текст] : монографія / [Б. І. Пшик та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Б. І. Пшика ; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). - Київ : УБС НБУ, 2015. - 398 с.
2. Банківський менеджмент: інноваційні концепції та моделі [Текст] : монографія / [Л. О. Примостка та ін.] ; за заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Примостки ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2017. - 380 с.
3. Болгар Т. М. Розвиток науково-методологічних підходів до управління проблемними кредитами банку [Текст] : монографія / Т. М. Болгар ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, Кременчуц. ін-т. - Кременчук : Щербатих О. В. [вид.], 2014. - 267 с.
4. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васюренко. - 6-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 318 с.
5. Версаль Н. І. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : практикум / Версаль Наталія Іванівна. - Київ : Компринт, 2015. - 144 с.
6. Вовчак О. Д. Фінансові інструменти в управлінні кредитними ризиками банків України в умовах глобалізації [Текст] : монографія / Вовчак О. Д., Пірог В. В. ; Хмельниц. коопер. торг.-екон. ін-т. - Хмельницький ; Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2013. - 239 с.
7. Гагауз В. М. Управління забезпеченням банківських позичок: теоретичний та практичний аспекти [Текст] : [монографія] / Гагауз В. М., Коваленко В. В., Кузнецова Л. В. ; Одес. нац. екон. ун-т. - Харків : Діса плюс, 2016. - 204с.
8. Довгань Ж. М. Фінансовий менеджмент у банку: Навч.-метод. посібник. – Тернопіль: ТАНГ, 2002. – 119 с.
9. Д'яконова І. І. Методологічні основи формування системи фінансового менеджменту банку [Текст] : монографія / І. І. Д'яконова. - Суми : Університетська книга, 2013. - 118 с.
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» №47, ст. 646. Документ 1560-12, остання редакція від 18.12.2017р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

11. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Затверджена Постановою Правління НБУ від 28.08.2001р. № 368., в поточній редакції від 17.01.2019р. //zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01.
12. Кредитний ризик комерційного банку: Навчальний посібник. / В.В. Вітлінський, Я.С. Наконечний, Т.І. Великоіваненко.; За ред. В.В. Вітлінського.- К.: Т-во «Знання», КОО, 2006 р.- 251с.
13. Криклій О. А. Управління кредитним ризиком банку [Текст] : монографія/ О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. - 86 с.
14. Управління проблемними активами в банках [Текст] : монографія / [Р. А. Слав'юк та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 370 с.
15. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. - Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2017. - 180 с.

Тема 7

1. Азаренкова Г. М. Управління фінансовими ресурсами банку [Текст] : монографія / Г. М. Азаренкова, І. І. Біломістна, В. Г. Сословський ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 179 с.
2. Версаль Н. І. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : практикум / Версаль Наталія Іванівна. - Київ : Компринт, 2015. - 144 с.
3. Версаль Н. І. Основи банківського менеджменту [Текст] : [практикум.: навч. посіб.] / Версаль Наталія Іванівна. - К. : Фітосоціоцентр, 2013. - 183с.
4. Коваленко В.В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика [Текст] : монографія / В. В. Коваленко. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. - 228 с.
5. Колеснік Я. В. Управління капіталом банків: статистичний аспект [Текст]: монографія/ Я. В. Колеснік. - Сімф. : ДІАЙПІ, 2012. - 215 с.
6. Кузнецова С. А. Банківська система [Текст] : навч. посібник / С. А. Кузнецова, Т. М. Болгар, З. С. Пестовська ; ред. : С. А. Кузнецова. - К.: ЦУЛ, 2014. - 400 с.
7. Любунь О. С. Система банківського менеджменту [Текст] : навчальний посібник / О.С. Любунь. - Вид. 2-ге , перероб. і допов. - К. : Кондор, 2007. - 356 с.
8. Мишкин Ф. Экономическая теория денег, банковского дела и финансовых рынков: пер. с англ / Фредерик Мишкин. - 7-е изд. - М. : Изд. дом «Вильямс», 2008. - 880 с.
9. Міщенко В. І., Науменкова С. В. Банківський нагляд: підручник. - К.: Центр наукових досліджень, Університет банківської справи Національного банку України, 2011. – 498 с.
10. Самородов Б. В. Методологія управління фінансовим розвитком банку [Текст] : монографія / Б. В. Самородов ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 307 с.
11. Степаненко А. І. Управління банківською системою України у стратегії економічного зростання [Текст] : монографія / А. І. Степаненко ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2010. - 319 с.
12. Управління проблемними активами в банках [Текст] : монографія / [Р. А. Слав'юк та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 370 с.
13. Управління якістю активів у банках [Текст] : монографія / [Р. А. Слав'юк]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - Київ : УБС НБУ, 2013. - 198 с.
14. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : навч. посіб. / Губарева І. О., Штаєр О. М. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2012. - 335 с.

Тема 8

1. Александров А. В. Банковский менеджмент частного крупного капитала: теория и практика Private Banking [Текст] : монография / А. В. Александров. - Нежин : Аспект-Поліграф, 2014. - 289 с.
2. Базельський комітет з питань банківського нагляду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs189.htm>
3. Банківський менеджмент: питання теорії та практики [Текст] : монографія/ [О. А. Криклій та ін.]. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. - 152 с.
3. Версаль Н. І. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : практикум / Версаль Наталія Іванівна. - Київ : Компрінт, 2015. - 144 с.
4. Дзюблюк О. В. Управління ліквідністю банківської системи України [Текст] : монографія / Олександр Дзюблюк, Віталій Рудан. - Тернопіль : Вектор : Осадца Ю. В. [вид.], 2016. - 289 с.
5. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Затверджена Постановою Правління НБУ від 28.08.2001р. № 368., в поточній редакції від 17.01.2019р. [//zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01).
6. Коваленко В.В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика [Текст] : монографія / В. В. Коваленко. - Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. - 228 с.
7. Криклій О. А. Управління прибутком банку [Текст] : монографія / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. - 136 с.
8. Міщенко В. І., Науменкова С. В. Банківський нагляд: підручник. - К.: Центр наукових досліджень, Університет банківської справи Національного банку України, 2011. – 498 с.
9. Отенко І. П. Організація та управління фінансово-економічною безпекою банківських установ [Текст] : навч. посіб. / Отенко І. П., Мішин О. Ю., Мішина С. В. ; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 239 с.
10. Самородов Б. В. Методологія управління фінансовим розвитком банку [Текст] : монографія / Б. В. Самородов ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 307 с.
11. Степаненко А. І. Управління банківською системою України у стратегії економічного зростання [Текст] : монографія / А. І. Степаненко ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2010. - 319 с.
12. Управління якістю активів у банках [Текст] : монографія / [Р. А. Слав'юк]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - Київ : УБС НБУ, 2013. - 198 с.
13. Фінансовий механізм управління ліквідністю банку [Текст] : монографія / [Бурденко І. М., Дмитрієв Є. Є., Ребрик Ю. С., Серпенінова Ю. С.] ; за заг. ред. канд. екон. наук Ю. С. Серпенінової. - Суми : Університетська книга, 2011. - 135 с.
14. Чмутова І. М. Сучасні технології фінансового менеджменту банку: методологія формування на стадіях життєвого циклу [Текст] : монографія / Чмутова І. М. - Харків : Лібуркіна Л. М., 2015. - 466 с.

Тема 9

1. Банківський менеджмент: питання теорії та практики [Текст] : монографія/ [О. А. Криклій та ін.]. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. - 152 с.
2. Банківський менеджмент: інноваційні концепції та моделі [Текст] : монографія / [Л. О. Примостка та ін.] ; за заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Примостки ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2017. - 380 с.
3. Банківські ризики: теорія та практика управління [Текст] : монографія / Л. О. Примостка [та ін.] ; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2008. - 456 с.
4. Бобиль В. В. Антикризове управління банківськими ризиками [Текст] : монографія / В. В. Бобиль ; Полтав. держ. аграр. акад. - Д. : Свідлер А. Л., 2012. - 270 с.

5. Бобиль В. В. Фінансові ризики банків: теорія та практика управління в умовах кризи [Текст] : монографія / В. В. Бобиль ; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. В. Лазаряна. - Дніпропетровськ : Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2016. - 298с.
6. Вовчак О. Д. Фінансові інструменти в управлінні кредитними ризиками банків України в умовах глобалізації [Текст] : монографія / Вовчак О. Д., Пірог В. В. ; Хмельниц. коопер. торг.-екон. ін-т. - Хмельницький ; Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2013. - 239 с.
7. Кредитний ризик комерційного банку: Навчальний посібник. / В.В. Вітлінський, Я.С. Наконечний, Т.І. Великоіваненко.; За ред. В.В. Вітлінського.- К.: Т-во «Знання», КОО, 2006 р.- 251с.
8. Криклій О. А. Управління кредитним ризиком банку [Текст] : монографія/ О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. - 86 с.
9. Кузнецова А. Я. Антикризове управління в банківському секторі економіки України: стан, проблеми і перспективи [Текст] : монографія / А. Я. Кузнецова, В. О. Джулай ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К. : УБС НБУ, 2012. - 202 с.
10. Кузьмак О. М. Банківський ризик-менеджмент: теоретико-методологічний аспект [Текст] : монографія / Кузьмак О. М. - Рівне : Червінко А. В., 2011. - 249 с.
11. Кузьмак О.М. Ризик-менеджмент у банківській діяльності: теорія та практика [Текст] : монографія / О. М. Кузьмак. - Тернопіль : Терно-граф, 2014. - 307 с.
12. Лапішко М. Л. Система моніторингу в управлінні валютним ризиком банків [Текст] : монографія / М. Л. Лапішко, В. Б. Шатковська-Шморгай ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко ; Ун-т банк. справи Нац. банку України, Львів. ін-т банк. справи. - Л. : [б. в.], 2011. - 290 с.
13. Макаренко Ю. П. Управління фінансовими ризиками банків [Текст] : монографія / Ю. П. Макаренко, В. В. Бобиль. - Дніпропетровськ : Герда, 2014. - 265 с.
14. Методичні вказівки з інспектування банків "Система оцінки ризиків", схвалені постановою Правління Національного банку України від 15.03.2004 р. № 104. // <http://www.bank.gov.ua>.
15. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України, схвалені постановою Правління Національного банку України від 02.08.2004 р. № 361. // <http://www.bank.gov.ua>.
16. Ризик-менеджмент у банку: теорія та організація [Текст] : монографія / О. А. Криклій [та ін.] ; Держ. ВНЗ "Укр. акад. банк. справи Нац. банку України". - Суми : Корпункт, 2014. - 127, [9] с.
17. Строкові фінансові інструменти в системі ризик-менеджменту банку: фінансові інновації та управління [Текст] : монографія / Діденко С. В. [та ін.] ; Черкас. ін-т банк. справи, Ун-т банк. справи, Нац. банк України (м. Київ). - Черкаси ; К. : ДКС Центр, 2010. - 291с.
18. Управління ризиками банків [Текст] : монографія : у 2 т. / [А. О. Єпіфанов та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Єпіфанова і д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2012. - Т. 1 : Управління ризиками базових банківських операцій. - 2012. - 282, [1] с.
19. Управління ризиками банків [Текст] : монографія : у 2 т. / [А. О. Єпіфанов та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Єпіфанова і д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої. - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", [2012]. - Т. 2 : Управління ринковими ризиками та ризиками системних характеристик. - 2012. - 299 с.
20. Управління ризиками банку [Текст] : навч. посіб. / [Н. П. Шульга та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Н. П. Шульги ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : КНТЕУ, 2016. - 627 с.

4. Інформаційні ресурси

1. Сайт Президента України - www.prezident.gov.ua
2. Сайт Верховної Ради України - www.rada.gov.ua

3. Сайт Кабінету Міністрів України - www.kmu.gov.ua.
4. Сайт Міністерства економіки України - www.me.gov.ua.
5. Сайт Держкомстату України - www.ukrstat.gov.ua
6. Сайт Національного банку України - www.bank.gov.ua
7. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського - www.nbu.gov.ua.
8. Сайт наукової бібліотеки НаУКМА - www.librari.ukma.kiev.ua.
9. Офіційна Інтернет-сторінка Міжнародного валютного фонду <http://www.imf.org>

Додаток А

Баланс банку станом на 1.01.20__ р.

(тис. грн.)

Статті балансу	Варіанти																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>Активи</i>																				
1. Кредити	775	908	831	1025	643	683	826	1148	1183	1448	1290	893	1000	755	607	1040	831	597	1474	780
<i>Середня ставка, %</i>	18	20	24	22	21	20	23	18	19	20	22	24	22	20	25	17	15	23	16	19
2. Цінні папери	426	498	456	563	353	375	454	630	650	795	708	490	549	414	333	571	456	328	809	428
<i>Середня ставка, %</i>	25	26	23	24	28	27	30	21	20	22	23	25	26	27	22	21	20	25	27	26
3. Інші працюючі активи	147	173	158	195	122	130	157	218	225	275	245	170	190	144	115	198	158	113	280	148
<i>Середня ставка, %</i>	20	24	25	21	22	23	24	25	18	19	22	23	25	24	21	22	20	18	21	23
4. Непрацюючі активи	172	201	184	227	142	151	183	254	262	321	286	198	221	167	134	231	184	132	327	173
<i>Пасиви</i>																				
1. Строкові депозити	137	160	147	181	113	121	146	203	209	256	228	158	176	133	107	184	147	105	260	138
<i>Середня ставка, %</i>	22	21	20	23	17	19	20	22	23	15	16	20	19	18	17	22	18	24	25	21
2. Депозити та кредити інших банків	517	605	554	683	428	456	551	765	789	966	860	595	666	503	405	694	554	398	983	520
<i>Середня ставка, %</i>	18	17	16	15	16	17	18	19	18	19	17	16	15	14	16	17	18	17	16	14
3. Кошти до запитання	608	712	652	804	504	536	648	900	928	1136	1012	700	784	592	476	816	652	468	1156	612
<i>Середня ставка, %</i>	19	20	21	20	22	21	20	19	18	20	22	21	19	20	21	22	20	19	18	20
4. Капітал	258	303	277	342	214	228	275	383	394	483	430	298	333	252	202	347	277	199	491	260
Баланс	1520	1780	1630	2010	1260	1340	1620	2250	2320	2840	2530	1750	1960	1480	1190	2040	1630	1170	2890	1530

Додаток Б

Звітність комерційного банку

Показники	Варіанти														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	11837	11134	8673	13126	12072	9376	8907	10431	13478	9845	16408	12306	12892	7852	9940
2. Дивіденди, що направлені на збільшення статутного капіталу	283	266	207	314	288	224	213	249	322	235	392	294	308	188	237
3. Емісійні різниці	4091	3848	2997	4536	4172	3240	3078	3605	4658	3402	5670	4253	4455	2714	3435
4. Резервні фонди, створенні згідно із законом України	8383	7885	6142	9296	8549	6640	6308	7387	9545	6972	11620	8715	9130	5561	7040
5. Загальні резерви (на покриття невизначених)	5808	5463	4255	6440	5923	4600	4370	5118	6613	4830	8050	6038	6325	3853	4877
6. Нематеріальні активи	4747	4465	3478	5264	4841	3760	3572	4183	5405	3948	6580	4935	5170	3149	3986
7. Сума зносу нематеріальних активів	354	333	259	392	361	280	266	312	403	294	490	368	385	235	297
8. Збитки минулих років	2020	1900	1480	2240	2060	1600	1520	1780	2300	1680	2800	2100	2200	1340	1696
9. Прибуток поточного року	3939	3705	2886	4368	4017	3120	2964	3471	4485	3276	5460	4095	4290	2613	3308
10. Переоцінка основних засобів	1687	1587	1236	1870	1720	1336	1269	1486	1921	1403	2338	1754	1837	1119	1416
11. Резерви під стандартну заборгованість	9726	9149	7126	10786	9919	7704	7319	8571	11075	8089	13482	10112	10593	6452	8168
12. Субординований борг	9090	8550	6660	10080	9270	7200	6840	8010	10350	7560	12600	9450	9900	6030	7633
13. Вкладення банку:															
а) в акції та інші цінні папери у портфелі банку на продаж та інвестицій	5252	4940	3848	5824	5356	4160	3952	4628	5980	4368	7280	5460	5720	3484	4410
б) в інші банки на умовах субординованого боргу	4747	4465	3478	5264	4841	3760	3572	4183	5405	3948	6580	4935	5170	3149	3986
14. Каса	5656	5320	4144	6272	5768	4480	4256	4984	6440	4704	7840	5880	6160	3752	4750
15. Банківські метали	10100	9500	7400	11200	10300	8000	7600	8900	11500	8400	14000	10500	11000	6700	8482

16. Кошти на кореспондентському рахунку:															
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Продовження додатку Б

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>
а) в НБУ	35350	33250	25900	39200	36050	28000	26600	31150	40250	29400	49000	36750	38500	23450	29685
б) в інших комерційних банках	56560	53200	41440	62720	57680	44800	42560	49840	64400	47040	78400	58800	61600	37520	47496
17. Кредити надані:															
а) центральним органам влади	54338	51110	39812	60256	55414	43040	40888	47882	61870	45192	75320	56490	59180	36046	45630
б) місцевим влади	12322	11590	9028	13664	12566	9760	9272	10858	14030	10248	17080	12810	13420	8174	10347
в) іншим банкам	79881	75136	58527	88581	81463	63272	60108	70390	90954	66436	110726	83045	86999	52990	67080
г) суб'єктам господарювання	108181	101755	79261	119963	110323	85688	81404	95328	123177	89972	149954	112466	117821	71764	90845
18. Дебітори	61650	57988	45170	68365	62871	48832	46390	54326	70196	51274	85456	64092	67144	40897	51771
19. Товарно-матеріальні цінності	18332	17243	13431	20328	18695	14520	13794	16154	20873	15246	25410	19058	19965	12161	15394
20. Основні засоби	36663	34485	26862	40656	37389	29040	27588	32307	41745	30492	50820	38115	39930	24321	30788
21. Строкові депозити в НБУ	31128	29279	22807	34518	31745	24656	23423	27430	35443	25889	43148	32361	33902	20649	26140
а) в т.ч. короткострокові	11009	10355	8066	12208	11227	8720	8284	9701	12535	9156	15260	11445	11990	7303	9245
22. Строкові депозити в інших банках	60741	57133	44504	67357	61944	48112	45706	53525	69161	50518	84196	63147	66154	40294	51008
а) в т.ч. короткострокові	15362	14450	11255	17035	15666	12168	11560	13537	17492	12776	21294	15971	16731	10191	12900
23. Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж та інвестиції	15504	14583	11359	17192	15811	12280	11666	13662	17653	12894	21490	16118	16885	10285	13019
24. Кредити надані іншим банкам	79881	75136	58527	88581	81463	63272	60108	70390	90954	66436	110726	83045	86999	52990	67080
а) в т.ч. короткострокові	18695	17585	13697	20731	19065	14808	14068	16474	21287	15548	25914	19436	20361	12402	15699
25. Кошти бюджету України	106595	100263	78100	118205	108706	84432	80210	93931	121371	88654	147756	110817	116094	70712	89514
26. Кошти до запитання															
а) НБУ	103677	97518	75961	114968	105730	82120	78014	91359	118048	86226	143710	107783	112915	68776	87063
б) інших банків	105848	99560	77552	117376	107944	83840	79648	93272	120520	88032	146720	110040	115280	70216	88886
в) юридичних та фізичних осіб	110322	103769	80830	122338	112507	87384	83015	97215	125615	91753	152922	114692	120153	73184	92643
27. Строкові депозити інших банків	139713	131414	102364	154930	142480	110664	105131	123114	159080	116197	193662	145247	152163	92681	117325
а) в т.ч. короткострокові	90254	84892	66126	100083	92041	71488	67914	79530	102764	75062	125104	93828	98296	59871	75791
28. Кредити від НБУ та інших банків	102737	96634	75273	11396	104772	81376	77307	90531	116978	85445	142408	106806	111892	68152	86274
а) в т.ч. короткострокові	68417	64353	50128	75869	69772	54192	51482	60289	77901	56902	94836	71127	74514	45386	57454
29. Цінні папери власного боргу	176871	166364	129589	196134	180374	140096	133091	155857	201388	147101	245168	183876	192632	117330	148528
а) в т.ч. короткострокові	99970	94031	73245	110858	101949	79184	75225	88092	113827	83143	138572	103929	108878	66317	83950

30. Зобов'язання з кредитуванням, що надані клієнтам і банкам	74780	70338	54790	82925	76261	59232	56270	65896	85146	62194	103656	77742	81444	49607	62797
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	-------	-------	-------	-------

Розробник навчально-методичних матеріалів:

Викладач дисципліни – доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент:

_____ Н. М. Ткачук

_____ 2019 року

Схвалено кафедрою менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

_____ 2019 року, протокол №__.

Завідувач кафедри _____ В. П. Синчак

_____ 2019 року

Декан факультету управління та економіки _____ Т. В. Терещенко

_____ 2019 року

Погоджено методичною радою університету _____ 2019 року, протокол №__.

Голова методичної ради _____ І. Б. Ковтун

_____ 2019 року